

KAG PAHADAG

KAG MGA PA-UNÁNG BISAYA TUNGÓR SA PAHADAG

Kag libró nak kalí ay imáw kag sinuyat ni Apostol Juán mga 65 tu-ig pagkatapos sa kamatayon ni Hesús (Kalí ay ingbibilang nak 95 A.D.). Gingparaya nidá kalí sa mga Kristyano nak nag-a-agom it hirap, lalong-lalo-éy sinráng mga nasasakupan rutóng mga simbahan sa pitóng banwa sa Probinsya it Asya.

Gingsuyat kalí ni Apostol Juán habang sidá ay ingpipriso sa Islá it Patmos kung hari-íng ingrarayá kag mga priso it taga Roma. Sidá ay gingrayá rutó dahil sa ida pagpalapnag it Ma-adong Balità, nak bukò kumporme sa relihiyón it mga nasyón it kató nak nagdadayaw sa mga maya-ot ag mga dios-diosan. Patí kag mga taga Roma ay nagdadayaw sa inrá Emperadór bilang inra gino-o ag diós.

Ingpahadag kalí it Gino-ong Hesu-Kristo kang Apostol Juán tungór sa mga matatabô sa pala-abutong panahón, ag agór pakusugon kag mga Kristyano nak magpaninruga sa inra pagtu-o abér hastáng sa kamatayon. Dahil gingsisiguro nidá kag mga nagtutu-o nak apirdihón it Diós kag Ida mga ka-away ag inggwá't kasuhuyan kag mga matutom sa Idá.

Inggwá't maramong simbulo sa kalíng pahadag. It kató na-intyendihán ninrá kalí kumo inggwá't gustong bisayahon kalí sa inra mga pananamgo. Pero bukò pareho ngasing kag atò pagka-intyendi it tanáng inra mga simbulo, halimbawà kag matá ay ingpapatuyar sa ka-ayaman, kag sungay ay ingpapatuyar sa gahóm, ag kag sikí ay ingpapatuyar sa katibayan. Kag pinaka-magandáng ingpahadag dilí kag tungór sa bag-óng langit ag dutá nak inghahanra-éy it Diós para sa Ida mga sinakupan.

KAG SUYÓR IT PAHADAG

Kag Pa-unáng mga Bisaya 1:1-8

Kag Pagpakità ni Hesu-Kristo kang Juán 1:9-20

Kag Ingbisaya ni Hesu-Kristo Para sa Pitóng Simbahan 2:1 - 3:21

Kag Trono sa Langit ag kag Anák it Karnero 4:1 - 5:14

Kag Pitóng Silyo Bilang Pangsará sa Kasuyatán 6:1 - 8:5

Kag Pitóng Trumpeta 8:6 - 11:19

Kag Katitingayang mga Tanrà 12:1 - 14:20
 Kag Pitóng Marakóng Mayukóng 15:1 - 16:21
 Kag Pagbagsak it Syudad it Babilonya 17:1 - 19:4
 Kag Hulíng mga Matabô 19:5 - 20:15
 Kag Bag-óng Langit ag Dutà 21:1 - 22:5
 Kag Katapusán 22:6-21

KAG PA-UNÁNG MGA BISAYA

1 ¹ Kag suyór it kalíng libró ay kag gingpahadag ni Hesu-Kristo tungór sa mayungotéy matatabô. Gingpa-ayám kalí it Diós kang Hesu-Kristo agór Sidá ray it mapa-ayám sa mga nagsiserbisyo sa Idá. Kadâ gingsugò ni Hesu-Kristo kag usáng anghél pramas ipa-ayám kalí sa akò nak imáw si Juán nak nagsiserbisyo sa Idá. ² Ag kalí kag tanáng ingpakità sa akò, ag akò ingpapamatu-or nak kalí kag matu-or nak mga bisaya it Diós nak ingpa-ayám sa akò ni Hesu-Kristo. ³ Abáng buynas kag tawo nak nagboboses pag nagbabasa it kalíng mga gingpahadag it Diós tungór sa pala-abutong panahón. Ag abáng buynas ra kag mga nagrurungóg ag nagsusunór sa tanáng nakasuyat rilí, kumo mayungotéy matupár kalíng tanán.

Kag Pagpangamustá sa mga Simbahan sa Pitóng Banwa

⁴ Kalíng akò ingsusuyat ay para sa inró nak nasasakupan it pitóng simbahan rahâ sa Probinsya it Asya.

Akóng, si Juán kag nagsusuyat it kalí.

Kabáy pang mapasa-inró kag kalu-oy ag katimunungan nak naghahalín sa Diós nak imáw gihapon ngasing, abér it kató pa, ag sa pala-abutong panahón. Ag imáw ra halín sa Ispíritu it Diós nak rahâ sa atubangan it Ida trono, kináng Ispíritu nak inggwá it pitóng parayan it pagpakità it Ida gahóm,^a ⁵ ag halín ra kang Hesu-Kristo. Sidá nak gadór kag masasaligan nak manugpamatu-or tungór sa Diós. Sidá ra kag unang nabanhaw ag pinaka-mata-as nak naggagahóm sa mga harì sa kalibutan.

Gingpapalanggà kitá Nidá, ag parayan sa Ida rugô nak nabuhos ay nagka-inggwá kitá it kahilwayan sa pagka-ulipon it kasal-anan. ⁶ Kitá

^a1:4 Sa pagsalin it bisaya por bisayang Griyego kag “Pitóng Ispíritu” ay “pitóng parayan it pagpakità it Ida gahóm,” sa Asì nak bisaya. Ugaling sa libróng kalí, kag númerong pitó ay maramong beses inggagamit. Kag gustong bisayahon it pitó sa mga lahi it Hudyo ay tamà nak gadór, kumpleto, ag wayá't kakuyangan.

ay ing-umir Nidá bilang mga maharì ka-ibahan Nidá sa Ida pagharì, ag Ida ra inghimò kitá nak lahì it mga parì nak nagsiserbisyo sa Diós nak Ida Tatay.^b Sa Ida yang nak Mahimaya-on ag Mananakop it tanán kag kadayawan hastáng sa wayá't katapusan. Kabáy pa.

⁷ Magíng hanrà kamó, dahil nganì,
 si Hesu-Kristo ay mabalik sa tungâ it mga rampog,
 ag Sidá ay makikità it tanáng katawuhan,
 abér katóng mga tawo nak naglansang sa Ida sa krus.^c
 Ag tanáng lahì sa kalibutan ay mapanambitan nak gadór
 sa subrang kahadlok sa Idá.

Matu-or talagá kalí! Kabáy pa.

⁸ Nagsisilíng kag Gino-ong Diós, “Akó kag ingsisilíng nak Alpa ag Omega,^d dahil Akó kag Ka-una-unahan ag kag Katapusán. Ag Akó gihapon ngasing, abér it kató pa, ag sa pala-abutong panahón. Akó ra kag Makagagahom.”

KAG PAGPAKITÀ NI HESU-KRISTO KANG JUÁN

⁹ Akó si Juán, nak intro hali sa pagtu-o. Dahil sa akò pagpakig-usá kang Hesus, tuyár sa inró, akó ra ay nagti-ís it hirap ag nagpapaninrugan sa pagsunór sa Idá, ag sa pala-abutong panahón ay maharì ka-ibahan ninró sa Ida pagharì. Kag natabô sa akò it kató, ay gingrayá akó sa Islâ it Patmos^e bilang sintensya sa akò dahil sa akò pagpalapnag it mga bisaya it Diós ag sa akò pagpamatu-or tungór kang Hesus. ¹⁰ Ag usáng adlaw nak kung hari-ín ay adlaw it inugdayaw natò sa Gino-o,^f tong akó ay nagdadayaw sa Idá, ay gulpi nak pay akó'y ginggamhán it Ispíritu Santo. Ag akó ay nakarungóg it makusog nak boses nak pay halín sa usáng trumpeta, ¹¹ ag nagsilíng nak, “Suyatán kung ni-o kag imo makità, ag iparaya hagtó sa mga

^b1:6 Exodo 19:6 ag Pahadag 5:10.

^c1:7 Sa pagsalin it bisaya por bisayang Griyego kag “nagbunô sa Idá” ay “naglansang sa Ida sa krus” sa Asì nak bisaya, dahil it kató kag pagbunô it espada o sumbiling ay para siguraduhon kung minatayéy kag usáng ginglansang sa krus.

^d1:8 Kag “Alpa” kag unang litra it alpabeto sa bisayang Griyego, ag kag “Omega” kag hulíng litra it inra alpabeto.

^e1:9 Kalíng Islâ it Patmos kag usáng ma-ísót nak islâ kung hari-ín it kató dilí gingrarayá kag mga priso it mga taga Roma.

^f1:10 “Kag adlaw it inugdayaw sa Gino-o” kag tawag in mga unang nagtutu-o kang Kristo sa unang adlaw it dominggo, nak imáw kag Domingo ag kag adlaw kung kag-unó nabanhaw kag Gino-ong Hesu-Kristo. (Basaha ra kag Binuhatan 20:7)

simbahan sa pitóng banwa nak imáw kag Epeso, Esmirna, Pergamo, Tiatira, Sardis, Piladélpiya ag Laodisiya.”⁸

¹² Pagkarungóg nakò it katóng boses, ay nagsa-ulì akó agór makità kung si-o kag nagbibisaya sa akò. Kag akò nakità ay pitóng buyawan nak butangan it iwág. ¹³ Ag sa tungâ it kináng mga butangan it iwág ay inggwá it nakatinrog nak kag hitsura ay pay tuyár sa Anák it Tawo^h nak nakabarò it mahabà nak yabáw hanggáng sikí.

¹⁴ Kag Ida buhók ay pagkaputi-putí tuyár sa gapas o maramong ma-intík nak yelo, ag kag Ida matá ay pay kayado nak nagbabaga.

¹⁵ Kag Ida sikí ay pagkarilág nak nupay dinalisay nak tansò nak ingparayan sa pugón. Ag kag Ida boses ay na-ambit sa makusog nak ragasras it marakóng busáy.ⁱ ¹⁶ Di hudót nak pitóng bitu-on kag Ida tu-óng damót, ag nagliliwás sa Ida yubà kag nupáy espada nak dubli it tayóm. Kag Ida uda ay pagkasusilaw nak nupáy adlaw nak pang-alas-dosenhon.

¹⁷ Pagkakità nakò sa Idá, napasobsob akó sa Ida sikihán nak nupáy minatáyey. Pero gingbabaw Nidá kag Ida tu-óng damót sa akò ag nagsilíng, “Da-éy igkahadlok, dahil Akó kag Una ag kag Hulí.j

¹⁸ Akó ay buhî. Ag abér matu-or nak Akó ay namatáy, muyati, Akó ay buhing-buhî ag indi-éy nak gadór mamatáy hastáng sa wayá't katapusan. Akó ra kag inggwá it gahóm sa Kamatayon ag hali sa Akò kag dawì nak nakakabukás sa Hades nak ingpapagtu-án it mga minatáy.

¹⁹ Kadâ, imo isuyat kag mga butáng nak imo nakità, patì kag mga butáng nak natatabò ngasing ag sa pala-abutong panahón. ²⁰ Kag gustong bisayahon it kalíng pitóng bitu-on nak imo nakitang hudót it Akò tu-óng damót, ag pitóng buyawan nak butangan it iwág, ay wayâ pa gipa-ayamán it kató sa imó, pero ngasing ay Ako-éy ingpapa-ayám sa imó. Kag pitóng bitu-on ay gingpapatuyar sa pitóng

§1:11 Puyding basahon natò sa Binuhatan 18:19 ag 16:14 kung pa-unó naka-abót kag Ma-adong Balità sa mga banwa it Epeso ag Tiatira. Ag nagbibisaya ra si Apostol Pablo sa Colosas 2:1 tungór sa mga nagtutu-o rutó sa banwa it Laodisiya. Kináng ibá pang ap-át nak simbahan ay ingmimitlang yang dilíng partí it Bag-óng Kasuyatán.

^h1:13a Basaha ra kag Daniél 7:13 ag Markos 8:31 tungór rilíng ingtatawag nak Anák it Tawo.

ⁱ1:15 Daniél 7:9,13; 10:5-6.

^j1:17 Isías 44:6.

anghél^k nak nagbabantay sa mga nagtutu-o sa pitóng simbahan. Ag kalíng pitóng iwág ay kag mga simbahan sa pitóng banwa.

KAG INGBISAYA NI HESU-KRISTO PARA SA PITÓNG SIMBAHAN

Kag Ingbisaya ni Hesu-Kristo Para sa Simbahan it Epeso

2¹ Nagsilíng pa Katóng nakatinrog sa tungâ it pitóng buyawan nak butangan it iwág, “Kag imo isuyat sa anghél nak nagbabantay sa simbahan it Epeso,¹

ay ‘Akó nak di hudót it pitóng bitu-on sa Akò tu-ong damót, ag nagpapanaw sa tungâ it pitóng iwág, kalí kag Akò ibisaya sa imó. ²Ayam Nakò kag parayan it intro pagpangabuhî. Mahugor ag matinis-anon kamó sa inró pagsunór sa Akò. Akò ra na-ayamán kung pa-unó ninró pa-indi-án kag mga naghihimò it kaya-inan, ag ingpupurbahán katóng mga nagsisilíng nak sinrá ay mga apostol kunó, pero bukò. Ngani ayaméy ninró nak sinrá ay nagbibinakák yang. ³Gingti-ís ninró kag tanáng hirap alang-alang sa Akò, ag nagpursigé kamó sa intro pagtu-o nak wayâ giyuda.

⁴ Pero inggwá Akó it bukò gusto sa parayan it intro pagpangabuhî. Kag intro pagpalanggá sa Akò ay buko-éy pareho it tong una. ⁵ Kadâ ngani romromá ra ninró kag intro rakóng pagpalanggá sa Akò it kató, ag maghinuysoy kamó ag magbalik sa dating ma-adong ginghihimò. Ugaling kung indî kamó maghinuysoy, Akó ay mapanhâ rahâ sa inró para bay-on kináng intro iwág sa tamang lugár. ⁶ Pero inggwá ra Akó it namumut-an sa inró. Inró ingmamaya-in kag kahuhudang pamatasan it mga ingtatawag nak Nicolaytanhon^m nak Akò ra ingmamaya-in.

^k1:20 Ruhá kag isip it mga ma-ayam sa Bibliyá tungór kung sin-o kalíng mga anghél. Kag isip it ibá, kalí ay tunay nak anghél nak nagbabantay sa mga nagtutu-o sa pitóng banwa, ag kag isip it ibá, kalí ay pinunò nak tawo nak nagrurumaya sa mga nagtutu-o.

^l2:1 It katóng kapanahunan ni Apostol Juán, kalíng Epeso kag syudád nak sentro it maramong rayanán. Ag kalí ay nabantog dahil inggwá rutó it Templo it Diana. Ngasing, kalíng lugár ay nasasakopéy it Turkey. Basaha ra kag Binuhatan 18:19 ag Epeso, patì Binuhatan 19:23-31.

^m2:6,15 Kalíng mga Nicolaytanhon kag usáng grupo it tawo it katóng kapanahunan ni Apostol Juán nak nagtutudlò nak kag mga Kristyano kunó ay puyding magsunór gihapon sa inra mga maya-ing hanrom ag magtuman sa mga dios-diosan, abér nagsusunór kunó kang Kristo.

⁷ ‘Kadâ kamó nak nagrurungóg, panimatì kamó it ma-ado sa ingsisilíng it Ispíritu Santo sa mga simbahan. Kung sin-o man kag mara-óg sa kaya-inan, ay ataw-an Nakò it pribiléhiyo nak magka-on it bunga it punò nak nagtata-ó it kabuhì,ⁿ nak nagtutubò hagtó sa Paraiso sa lugár it Diós.’ ”

Kag Ingbisaya ni Hesu-Kristo Para sa Simbahan it Esmirna

⁸ Ag Sidá ray ay nagsilíng, “Kag imo isuyat sa anghél nak nagbabantay sa simbahan it Esmirna,^o

ay ‘Akó kag Una ag kag Hulí. Akó ra kag namatáy ag nabanhaw, ag kalí kag Akò ibisaya sa imó. ⁹ Akò ra na-ayamán nak inggwá’t mga lahi it Hudyo nak nagmamaya-in sa inró. Ugaling sinrá ay bukò klarong Hudyo dahil sinrá ay bukò mga sinakupan it Diós, kundí mga sinakupan ni Satanás.^p ¹⁰ Da-éy kamó gikahadlok sa kahirapan nak inró ma-aguman. Maghanra-éy kamó, ag mag-andam! Dahil kag ibá sa inró ay ipapriso ni Satanás agór kag inro pagtu-o ay mapupurbahán. Kinahangyán nak a-antusán ninró kinâ sa suyór it sampuyong adlaw. Pero magpaninrugan kamó sa inro pagtu-o sa Akò hastáng kamatayon, ag bilang kurona ataw-an Nakò kamó it kabuhì nak wayá’t katapusan.

¹¹ ‘Kadá kamó nak nagrurungóg, panimatì it ma-ado sa mga ingsisilíng it Ispíritu Santo sa mga simbahan. Kung sin-o man kag mara-óg sa kaya-inan, ay ataw-an Nakò it pribiléhiyo nak indí ma-aguman kag ingtatawag nak pangruháng kamatayon nak imáw kag wayá’t katapusang pagparusa.’ ”

Kag Ingbisaya ni Hesu-Kristo Para sa Simbahan it Pergamo

¹² Ag Sidá ray ay nagsilíng, “Kag imo isuyat sa anghél nak nagbabantay sa simbahan it Pergamo^q

ⁿ2:7 Hénesis 2-3.

^o2:8 It katóng kapanahunan ni Apostol Juán, kalíng Esmirna kag magandang syudad kung hari-ín maramò kag nagdadayaw it Emperador it Roma. Ngasing, kalíng lugár ay nasasakopéy it Turkey ag ingtatawag nak Izmir.

^p2:9 Sa pagsalin it bisaya por bisayang Griyego kag “sinagoga ni Satanás” ay “mga sinakupan ni Satanás” sa Asì nak bisaya.

^q2:12 It katóng kapanahunan ni Apostol Juán kalíng Pergamo kag kapitolyo sa Probinsya it Asya ag kag mga taga Roma ay inggwá’t kutà rutó sa tumbò it mata-as nak baguntor. Ngasing, kalíng lugár ay nasasakopéy it Turkey ag ingtatawag nak Bergama.

ay ‘Akó ay inggwá’t espada nak dubli it tayóm, ag imáw kalí kag Akò ibisaya sa imó. ¹³ Ayam Nakò kung hari-ín kamó naka-istár. Kag inro banwa ay nupay trono ni Satanás. Pero abér tuyár, kamó ay padayon nak nagpapaninrugan sa inro pagtu-o sa Akò. Ag wayá gihapon ninró Akó gigtalíkrí, abér tong gingmatáy ninrá kag inro hali sa pagtu-o nak si Antipás, nak matutom sa pagpamatu-or tungór sa Akò rahâ sa inro banwa nak ingpapamunu-an ni Satanás.

¹⁴ ‘Pero inggwá gihapon Akó it pilang butáng nak bukò Nakò gusto sa parayan it inro pagpangabuhî, kumo kag ibá sa inró ay nagsusunór gihapon sa ingtudlò it manghuhulà nak si Balaam^f it kató. Ida ingtudlu-án kag harì it Moab nak si Balak^s kung pa-unó tintárón kag mga inapo ni Israél nak magpakasalâ. Kadâ ngani si Balak kag nagrayá sa inrá para makika-on sa pagka-on nak hinalar sa mga dios-diosan ag mag-ubáy hagtó sa mga bukò inrá klaro nak asawa. ¹⁵ Ag imáw ra hinâ sa inró, inggwá it mga nagsusunór sa mga kahuhudang panudlò it katóng mga Nicolaytanhon.^t ¹⁶ Kadâ maghinuysoy kamó. Ugaling kung indí kamó gihinuysoy, Akó ay mapanhang ra-an sa inró ag Akò agamiton kag espada nak naglilíwás sa Akò yubà^u sa paglaban sa inró nak naghíhimò it kinâ.

¹⁷ ‘Kadâ kamó nak nagrurungóg, panimatì it ma-ado sa ingsisilíng it Ispírito Santo sa mga simbahan. Kung sin-o man kag mara-óg sa kaya-inan, ay ataw-an Nakò it pagka-on nak ingtagò sa langit nak ingpatuyar sa “manna.”^v Ag kada usá ay ataw-an ra it puting bató.

^f2:14a Si Balaam kag usáng manghuhulà nak nagtudlò it ya-in ag nagkampi sa mga naglaban sa mga Israelinhon, it katóng sinrá ay naghalín sa Ehipto. (Bilang 25:1-2 ag 31:16.)

^s2:14b Si Balak kag harì it Moab nak naglaban sa mga Israelinhon it katóng sinrá ay naghalín sa Ehipto. (Bilang 22:4-5,7.)

^t2:15 Basaha ra sa Pahadag 2:6 kag sinuyat tungór sa Nicolaytanhon.

^u2:16 Kag gustong bisayahon it kalíng matayóm nak espada nak naglilíwás sa Ida yubà, ay kag Ida bisaya ay gamhanan. (Basaha ra kag Hénesis 1:3,6,9,14,20,24,26, Juán 11:38-44 ag Epeso 6:17.)

^v2:17a Kináng manna kag pagka-on halín sa langit nak ingta-ó it Diós sa Ida katawuhan tong ingliwás sinrá sa Ehipto. Nagpapati kag mga lahi it Hudyo nak kag ma-isót nak parti it “manna” ay ingtagò hanggáng sa pag-abót it Mesiya sa pala-abutong panahón. Inra ingpapa-abot nak sa Ida pag-abót ay Sidá kag mapaka-on ray sa inrá it kalíng manna. (Basaha ra kag Exodo 16:1-34, Salmo 78:25, Hebrohanon 9:4, ag Juán 6:30-58.)

Ag sa bawat bató^w nak Akò ita-ó ay nakasuyat hinâ kag bag-óng ngayan nak bukò ayám it ibá, puyra yang katóng tawo nak ataw-an it kinâ.’ ”

Kag Ingbisaya ni Hesu-Kristo Para sa Simbahan it Tiatira

¹⁸ Ag Sidá ray ay nagsilíng, “Kag imo isuyat sa anghél nak nagbantay sa simbahan it Tiatira^x

ay ‘Akó kag Anák it Diós nak kag matá ay pay kayado nak nagbabagá ag kag sikí ay pagkarilág nak nupay dinalisay nak tansò. Ag kalí kag Akò ibisaya sa imó. ¹⁹ Ayam Nakò kag parayan it intro pagpangabuhî. Kamó ay mapinalangga-on, inggwá it pagtu-o, nagsiserbisyo sa usa’g-usá ag matinis-anon sa mga hirap nak intro nadadangan. Na-ayamán ra Nakò nak kag intro inghihimò ngasing ay mas ma-ado kisa it katóng una.

²⁰ ‘Pero inggwá Akó it bukò gusto sa parayan it intro pagpangabuhî, kumo inggwá it usáng kabade rahâ sa inró nak ingtatawag nak Jezebél,^y nak intro ingsusugtan nak magtudlò sa inró it bukò matu-or. Ida ingkikilaya kag ida sarili nak sidá kunó kag gingsugò it Diós nak magbisaya.^z Pero sa kaklaruhán ida yang ingyaya-ag ag ingluluko kag mga nagsiserbisyo sa Akò parayan sa ida pagtudlò sa inró nak puyding mag-ubáy sa bukò intro klaro nak asawa, ag makika-on it mga pagka-on nak hinalar sa mga dios-diosan. ²¹ Akò sidá ingtataw-an it pagkakata-ón nak maghinuysoy, pero indî gihapon sidá gitungon sa ida pag-ubáy sa bukò ida sariling asawa. ²² Kadâ ganì muyati ninró, ataw-an Nakò sidá it sakít pramas indî sidá makahalín sa ida higra-an. Ag katóng mga naghuhumán it

^w2:17b It kató kag mga bató ay inggwá it maramong puyós sa inra kultura. Halimbawà, kalí ay inggagamit bilang tanrà nak magsuyór sa usáng punsyón o bilang tanrà nak ingtata-ó it dungganon nak tawo kung sidá ay usáng Manrara-og. Kadâ kag gustong bisayahon it ingta-óng bató dilí sa Pahadag ay kag ingtaw-an it kinâ ay sinakupan it Manrara-óg kadâ puyding magsuyór sa langit.

^x2:18 It katóng kapanahunan ni Apostol Juán kalíng Tiatira kag usáng syudad nak nabantog kung hari-íng sinrá ay nagbabaligyà it iba't-ibáng mga butáng nak inra inghumán, kinurthán, sinaysay ag hinaboy. Ngasing, kalíng lugár ay nasasakopéy it Turkey ag ingtatawag nak Akhisar. Basaha ra kag Binuhatan 16:14.

^y2:20a Kalíng kabade ay ingpatatuyar it katóng una pang Jezebél, nak kag pamatasan ay talagáng maya-in ag nagkukontra sa kabubut-on it Diós. (Basaha kag 1 Hari 21:1-25.)

^z2:20b Sa pagsalin it bisaya por bisayang Griyego kag “sidá kunó ay propeta” ay “kag gingsugò it Diós nak magbisaya” sa Asì nak bisaya.

imoralidad nak ka-ibahan nidá kag ma-antos it subrang hirap kung indî sinrá maghinuysoy sa inra malaw-ay nak paghiwas. ²³ Akò ra apangwagiton katóng tanáng nupáy ida mga anák nak nagsusunór sa ida mga inghihimò nak maya-in. Ag parayan dilí ma-ayamán it tanáng rahâ nak nagtutu-o sa Akò nak Akó kag nakakakità it tanáng ing-i-isip ag inghahanrom it tawo. Ag Akò ra ataw-an it tamang kabadarán kag bawat usá, sunò sa inra nahimò. ²⁴ Pero para sa inro rahâ sa Tiatira, kamó nak wayâ narayá it kináng inra panudlò kadâ wayâ ninró natun-e kag inra ingsisilíng nak marayom nak ka-isipán halín kang Satanás, ay waya-éy Akó't dapat irugang sa Akò mga sugò sa inró. ²⁵ Ugaling, kag Akò yang masisilíng sa inró ay padayon yang ninró nak apanghuytan kag inro pagtu-o sa Akò hastáng sa Akò pagbalik.

²⁶ ‘Kung sin-o man kag mara-óg sa kaya-inan, ag magpadayon sa pagtuman it Akò kabubut-on hastáng sa katapusan, ay Akò ataw-an it karapatán nak maggahóm sa mga nasyón, ²⁷ tuyár sa pagta-ó sa Akò it karapatán it Akò Tatay.

Sidá ra kag magahóm sa inra tuyár sa di rayáng pamakóy nak bakal,

nupay tawong nagbubu-ong it kuyon.^a

²⁸ Ag tuyár sa pagta-ó sa Akò it karapatán it Akò Tatay ay imáw ra kag Akò pagta-ó sa inrá it talà nak nakikità sa aga-aga.^b

²⁹ Kadâ kamó nak nagrurungóg, panimatì kamó it ma-ado sa ingsisilíng it Ispíritu Santo sa mga simbahan.’ ”

Kag Ingbisaya ni Hesu-Kristo Para sa Simbahan it Sardis

3 ¹ Ag Sidá ray ay nagsilíng, “Kag imo isuyat sa anghél nak nagbantay sa simbahan it Sardis^c

ay ‘Akó kag naghuhudót it Ispíritu it Diós nak inggwá it pitóng parayan it pagpakitá it Ida gahóm. Akó ra kag di hudót it pitóng bitu-ón, ag kalí kag Akò ibisaya sa imó. Ayam Nakò kag parayan it inro pagpangabuhî. Ayam ra Nakò nak sa pagmuyat it mga tawo

^a2:27 Salmo 2:8-9. Tuyár kalí kag matatabò sa tanáng tawo nak wayâ gipapasakop sa Diós.

^b2:28 It katóng kag mga naggagahóm sa mga nasyón ay mga taga Roma, ag kag inra pagkilaya dilí sa talà ay bilang simbulo it pagra-óg.

^c3:1 It katóng kapanahunan ni Apostol Juan kalíng Sardis kag nabantog nak syudad nak inggwá't matibay nak bantayan rutó sa tumbò it mata-as nak Baguntor it Tmolus. Ngasing, kalíng lugár ay nasasakopéy it Turkey ag ingtatawag nak Sart.

kamó ay inggwá it kabuhì nak ispirituhanon, pero sa kamatu-uran, sa pagmuyat it Diós kamó ay minatáy. ² Kadâ bati-éy kamó, ag pakusugon kag inro mayuda nak pagtu-o nak mayungotéy mawagit, kumo nakità Nakò nak kag inro inghihimò ay indî makata-ó it kahalamut-an sa Diós. ³ Ngani romromón ninró kag ingtudlò sa inró it kató nak inro ra nabaton. Kinahangyán nak inro kinâ sunrón ag maghinuysoy kamó sa inro mga salâ nak inghihimò. Dahil kung indî kamó magbatì, Akò ay mapanhà rahâ nak pay pareho sa usáng mananakáw agór parusahan kamó, ag kamó ay magugulpihanan dahil wayâ it nakakasador kung sa-unó Akó ma-abót.

⁴ Pero inggwá it mga pilang bilóg hinâ sa inró sa Sardis nak wayâ naray-í it pagpakasalâ it ibá kadâ, pay wayâ it tubág kag inra barò. Ag sa pala-abutong panahón, sinrá ay magigíng ka-ibahan Nakò nak nagsusoksok it abáng putí nak barò, kumo karapatdapat kalíng himu-on sa inrá. ⁵ Kung sin-o man kag mara-óg sa kaya-inan, pareho sa inrá, ay Akò ra ataw-an it abáng putí nak barò nak ida isoksok. Ag indíng gadór Nakò gipaya-on kag ida ngayan sa libró kung hari-ín ay nakasuyat kag mga ngayan it mga magkaka-inggwá't kabuhì nak wayá't katapusan. Kundí sidá ay Akò akilay-on bilang Akò katawuhan sa atubangan it Akò Tatay ka-ibahan kag Ida mga anghél. ⁶ Kadâ kamó nak nagrurungóg, panimatì kamó it ma-ado sa inggisilíng it Ispírito Santo sa mga simbahan.' ”

Kag Ingbisaya ni Hesu-Kristo Para sa Simbahan it Piladélpiya

⁷ Ag Sidá ray ay nagsilíng, “Kag imo isuyat sa anghél nak nagbabantay sa simbahan it Piladélpiya^d

ay ‘Akò kag bala-an ag matu-or nak inggwá't gahóm bilang dawì sa ginghari-án ni Haring David. Pag Akò kalí abuksán, wayâ it abér si-ong makakasirá, ag pag Akò ray kalí asarhán, wayâ it abér sin-óng makakabukás.^e ⁸ Ayam Nakò kag parayan it inro pagpangabuhî. Ag ayam ra Nakò nak abér ma-isót yang kag inro kusóg ay padayon gihapon kag inró pagsunór sa Akò ingtudlò, ag wayâ ra ninró Akò gitalikrí. Kadâ gani inggwá it nupay pasuryanan nak arayanan nak Akò ingbuksan para sa inró, ag kalí ay wayâ it abér sin-ong

^d3:7a It katóng kapanahunan ni Apostol Juán kalíng Piladelpiya kag importanting syudad dahil kinâ yang kag inggwá't rayan pasuyór sa kabagunturán. Ngasing, kalíng lugár ay nasasakopéy it Turkey ag ingtatawag nak Alashehir.

^e3:7b Isáias 22:22. Parayan sa pagtu-o kang Hesus nak usá sa mga inanak ni Haring David, puyding makasuyór kag tawo sa ginghari-án it Diós.

makakasirá. ⁹ Runggi ninró kalí. Inggwá it mga lahi it Hudyo hinâ sa inró nak mga sinakupan ni Satanás, ^fnak nagsisilíng nak sinrá kunó ay mga sinakupan it Diós, pero sa kaklaruhán sinrá ay nagbibinakák yang. Pero muyati ninró, ma-abót kag oras nak apwersahón Nakò sinrá nak mayuhór it pasobsob sa inro atubangan. Ag parayan dilí inrá ma-a-ayamán nak kamó nak nagsusunór sa Akò ay Akò mga pinalanggà. ¹⁰ Kumo ingtutuman ninró kag Akò sugò nak magpaninrugan sa inro pagtu-ó pag inro nadadangatan kag hirap, ay Akò ra kamó arahanan sa kahahadlok nak pagpahirap nak ma-abót sa bug-ós it kalibutan, bilang pagpurba sa tanáng tawo.⁸

¹¹ ‘Kag oras it Akò pag-abót ay mayungotéy, kadâ padayon yang ninró nak paghuytan kag inro pagtu-o sa Akò, pramas wayâ it abér si-ong makakaba-óy it kuruna nak premyo para sa inró. ¹² Kung sinoman kag mara-óg sa kaya-inan, ay Akò sidá ahumanón nak haligi sa Templo it Akò Diós, kung hari-ín sidá ay indi-éy gighalin-halín hagtó hastáng sa wayá’t katapusan. Akò sidá amarkahán it pangayan it Akò Diós ag kag pangayan it syudád it Diós, nak imáw kag bag-óng Herusalém^h nak mababâ halín sa Akò Diós sa langit. Akò ra sidá amarkahán it Akò bag-óng pangayan. ¹³ Kadâ kamó nak nagrurungóg, panimatì kamó it ma-ado sa inggisilíng it Ispíritu Santo sa mga simbahan.’ ”

Kag Ingbisaya ni Hesu-Kristo Para sa Simbahan it Laodisiya

¹⁴ Ag Sidá ray ay nagsilíng, “Kag imo isuyat sa anghél nak nagbabantay sa simbahan it Laodisiyaⁱ

^f3:9 Sa pagsalin it bisaya por bisayang Griyego kag “sinagoga ni Satanás” ay “mga sinakupan ni Satanás” sa Asì nak bisaya.

⁸3:10 Inggwá’t mga ma-ayam sa Bibliyá nak nagsisilíng nak kag gustong bisayahon it kalí ay kag mga nagtutu-o kang Kristo ay indí makarayan it kalíng kahahadlok nak pagpahirap. Inggwá ray ra it ibá nak nagsisilíng nak kag mga nagtutu-o ay marayan it kalí pero aprotektahán sinrá it Diós.

^h3:12 Kag gustong bisayahon it, “Akò sidá amarkahán it pangayan it syudád it Diós, nak imáw kag bag-óng Herusalém,” sidá ay inggahín agór puyding magsuyór sa langit.

ⁱ3:14a It katóng kapanahunan ni Apostol Juan kalíng Laodisiya kag importanting syudád nak sentrong rayan sa ibáng mga syudád ag bansà. Ngasing, kalíng lugár ay nasasakopéy it Turkey ag ingtatawag nak Denizli. Basaha ra kag Colosas 2:1 ag kag sinuyat tungór sa Pahadag 3:18.

ay ‘Akó kag ingtatawag nak Amén, dahil Akó ay masasaligan ag kag Akò ingpapamatu-or tungór sa Diós ay klaro.^j Akó ra kag inghalinán it tanáng Ida ingtuga. ¹⁵ Ayam Nakò kag parayan it intro pagpangabuhî. Kamó ay tuyár sa tubì nak malakoko yang, bukò ma-init ag bukò ra mayamíg. Ay mas ma-ado tan-á kung kamó ay ma-init o mayamíg.^k ¹⁶ Pero dahil kamó ay malakoko yang, ag bukò ma-init o mayamíg, kamó ay Akò isuka. ¹⁷ Silíng ninró nak kamó ay mayámanéy ag asinsadoy, ag waya-éy kamó it kinahangyán. Pero bukò ninró ayám nak sa kaklaruhán kamó rabunô ay kalulu-oy, dahil sa pagmuyat it Diós kamó ay pobre, wayâ it pangyamít ag bulág. ¹⁸ Kadâ Akò kalí inglalaygay sa inró. Sa Akò yang kamó makakabakáy it purong buyawan nak ingparayan pa sa kayado pramas kamó ay magíng klarong mayaman sa atubangan it Diós. Kinahangyán ra nak sa Akò yang gihapon kamó mabakáy it abáng putí nak barò nak inró isoksok pramas indî kamó magliwás nak kahuhudà, dahil sa inró kawar-an it yamít. Ag sa Akò ra kamó mabakáy it buyóng para sa intro matá pramas kamó ay makakità liwát.^l

¹⁹ Tanáng Akò mga pinalanggà, ay Akò ingsasawáy ag ingdidisiplina. Kadâ maghinuysoy kamó, ag magíng hugót sa intro tagipusu-on kag inró pagtuman sa Akò. ²⁰ Runggi ninró, Akó ay nagtitinrog sa bungaran ag nagpapa-tagbayáy. Kung sin-o man kag nakarungóg it Akò boses ag magbukás it pwertahan, Akó ay masuyór ag maka-on ka-ibahan nidá ag sidá ra ay maka-on ka-ibahan Nakò.

^j3:14b Sa pagsalin it bisaya por bisayang Griyego kag “Akó kag kamatu-uran” ay “kag Akò ingpapamatu-or tungór sa Diós ay klaro” sa Asì nak bisaya.

^k3:15 Kakulì kag tubì sa syudad it Laodisiya. Kag tubì rutó ay halín pa sa ruháng banwa nak mayungot sa Laodisiya. Kag ngayan it kalíng ruháng banwa ay Hierápolis ag Colosas, ag hagtó ay inggwá’t mga tuburán. Kag tubì nak halín sa mga tuburán it Hierápolis ay ma-init kadâ maramong tawo kag nagdadayo rutó para magkaligos pramas ma-uli-an kunò kag inra mga sakít. Ag kag tubì ray nak halín sa Colosas ay mayamíg ag malasa ig-inumón. Pero sa karugayón it pag-ilíg it tubì papagto sa Laodisiya kiná ay nagigíng malakoko ag matadám ig-inumón. Kadâ puyde magsilíng nak kag ma-init nak tubì ag kag mayamíg nak tubì ay di puyós, pero kag malakoko nak tubì sa Laodisiya ay indî magustuhán. Kalí kag rasón nak kag mahinay nak pagtu-o it mga taga Laodisiya ay ingkukumpara sa malakoko nak tubì.

^l3:18 Tamà yang kalíng ingsilíng it Gino-ong Hesu-Kristo tungór sa mga taga Laodisiya, dahil nabantog kag inra banwa para sa inrá maramong mga bangko ag negosyo, ag mamahayong tela nak itóm nak inra inghahaboy, patì kag buyóng sa matá nak inra sariling humán ag ingbabaligya sa iba’t-ibáng banwa.

²¹ ‘Ag kung sin-o man kag mara-óg sa kaya-inan, ay Akò ataw-an it karapatán nak mag-ingkór ka-ibahan Nakò sa Akò trono pramas maggahóm, pareho tong nagra-óg Akó sa kaya-inan ag ingta-ó sa Akò it Akò Tatay kag karapatán nak mag-ingkór ka-ibahan Nidá sa Ida trono. ²²Kadâ kamó nak nagrurungóg, panimatì kamó it ma-ado sa ingsisilíng it Ispírito Santo sa mga simbahan.’ ”

KAG TRONO SA LANGIT AG KAG ANÁK IT KARNERO

Kag Trono sa Langit

4 ¹ Pagkatapos it kináng tanán, abi ninró, nakità nakò kag usáng nakabukás nak pasuyurán sa langit. Ag akò ray narunggan kináng makusog nak boses nak akò narunggan it kató nak páy halín sa usáng trumpeta, nak nagsisilíng, “Sakà dilí, agór ipakità nakò sa imó kung ni-o kag akò ingbu-ót nak matatabô sa pala-abutong panahón.” ² Ag sa nak ra-an inggamhán akó it Ispírito Santo, ag pay ingrayá akó sa langit. Rutó nagmuyat akó sa unahán, ag abi ninró, kag akò nakità ay usáng trono it hari kung hari-ín inggwá it naka-ingkór. ³ Kag hitsura it katóng naka-inkor rahâ ay pagkarilág nak nupáy mamahayong klase it bató nak tuyár sa berdeng haspe^m ag puyáng karnelya. Ag inggwá ra it pay bayangáw sa ibabaw it kináng trono nak pagkarilág tuyár sa berding esmeralda.ⁿ ⁴ Sa palibot it kináng trono, ay inggwá ra it baynti-kwatrong trono kung hari-íng inggwá it naka-ingkór nak baynti-kwatrong mga pinunò. Sinrá ay nakasoksok it abáng putí nak barò ag di kurunang buyawan. ⁵ Halín rahâ sa mata-as nak trono sa tungâ ay pu-át pangilát, dagundong ag pangrayugrog. Ag sa atubangan it kinâ ay inggwá it pitóng suyô nak imáw kag pitóng pagpakità it gahóm it Ispírito it Diós.^o ⁶ Patí, rahâ sa mayapar nak lugár sa atubangan it kináng trono ay inggwá it nupay ragat nak pagkatutin-aw tuyár sa mamahayong salamín nak kristál.

Ag sa bawat kilir it trono ay inggwá it usáng buhíng tinuga nak kag ida yawas ay punô it matá, sa atubangan ag imáw ra sa likór. ⁷ Kag hitsura it unang buhíng tinuga ay tuyár sa liyón, ag kag pangruhá ay tuyár sa baka. Kag pangtatló ay inggwá it uda nak tuyár

^m4:3a Sa isip it mga ma-ayam sa Bibliyá berde siguro kalíng haspe dilí, pero puyding ibáng kulay ra dahil nakikità kalíng klase it bató nak inggwá it iba't-ibáng kulay nak tuyár sa ruyáw, berde, kulay kapé o tuyár sa kristál.

ⁿ4:3b Ezekiél 1:26-28.

^o4:5 Kalíng Ispírito it Diós ay imáw ra kag Ispírito Santo.

sa uda it tawo, ag kag pang-ap-át ay tuyár sa marakóng agilá nak nagyuyupár.^{p 8} Sinráng ap-át ay inggwá it tig-a-an-óm nak pakpak, ag kalíng tanán ay punô ra it matá, abér sa irayóm it inrá pakô. Adlaw ag gab-í, wayâ pu-át kag inra pagdayaw sa pagsilíng,

“Bala-an, Bala-an, Bala-an,

Gino-ong Diós nak Makagagahom.

Abér it kató pa Ikawéy kag Diós, ngasing, ag sa pala-abutong panahón.”^q

⁹Tuyár kalí kag perming inghihimò it kináng ap-át nak buhíng tinuga. Ag bawat pagta-ó ninrá it himayâ, balór ag pagpasalamat sa Diós rahâ nak naka-ingkór sa trono, Sidá nak buhî hastáng sa wayát katapusan, ¹⁰ay nayinuhór ra kináng baynti-kwatrong pinunò it pasobsob sa atubangan Nidá nak asa trono, ag nagdidinayaw sinrá sa Ida bilang Diós nak buhî hastáng sa wayá't katapusan. Ag inra ingbababâ kag inrá kuruna sa Ida atubangan ag nagsisilíng,

¹¹“Karapatdapat yang dayawon Ikáw nak amò Gino-o ag Diós.

Sa Imó yang kag tanáng kahimaya-an, tanáng balór ag gahóm, Dahil Ikáw yang kag nagtuga it tanán, kumo kabubut-on Nimó nak kalí ay matuga ag mabuhì.”

Kag Yinungon nak Kasuyatan ag kag Anák it Karnero

5¹ Pagkatapos, nakità nakò kináng naka-ingkór sa trono ay inggwá't hudót kag Ida tu-ong damót nak yinungon nak kasuyatan. Sa magkanyudó it kinâ ay inggwá it nakasuyat, ag inggwá ra it pitóng silyo nak nakahupót sa ugbós bilang pangsará.^{r 2} Nakità ray nakò kag usáng gamhanang anghél nak nagbibisaya it makusog nak, “Sin-o arâ kag karapatdapat nak magpuksì it kalíng nakahupót nak mga silyo bilang pangsará dilíng nakayungon nak kasuyatan pramas kinâ ay mabukyár?”³ Pero abér sa langit ag sa dutá man, o abér sa irayom, wayâ it abér si-ong karapatdapat nak magbukás it kalí pramas basahon.⁴ Kadâ, akó ay nagpakapanambitan, dahil wayâ sidá it nakitang abér usá nak karapatdapat nak magbukás it kinâ.⁵ Pero inggwá it usá rahâ sa baynti-kwatrong pinunò nak nagsilíng sa

^p4:7 Basaha ra kag Ezekiel 1:5-6,10-18.

^q4:8 Isaias 6:2-3.

^r5:1 Kalíng mga silyo nak nakahupót bilang pangsará ay inggwá it ruháng puyós. Kag usá ay agór sarhán pramas indí kalí mabuksán. Ag kag usá ray ay pay pirma agór ipakilaya kung sin-o kag tag-iyá it kináng kasuyatan nak ingsilyuhán, nak imáw ra kag pangsará it kinâ.

akò, “Bada-ey gikalísór, dahil muyati, inggwá it usáng ingtatawag nak Liyón nak usá sa mga inanak ni Haring Davíd, halín sa lahi ni Juda, nak nagra-óg laban kang Satanás. Sidá yang kag karapatdapat nak magpuksi it kináng pitóng nakapahupót nak silyo pramas kinâ ay mabukyár.”^s

⁶ Pagkasilíng nidá it kinâ, akò nakità kag usáng Anák it Karnero nak nakatinrog sa tungâ it trono ag kináng ap-át nak buhíng tinuga nak punò it matá nak ingpapalibután it kináng baynti-kwatrong pinunò. Kag hitsura it kalíng Anák it Karnero ay nupay gingmatáy. Inggwá kalí it pitóng sungay ag pitóng matá nak imáw kag pitóng pagpakità it gahóm it Ispíritu it Diós nak Ida ing sugò agór magpagto sa tanáng lugár sa kalibutan. ⁷ Pagkatapos, nagpayungot kalíng Anák it Karnero sa trono, ag Ida ingba-óy kag kasuyatan sa tu-óng damót it kináng naka-ingkór hagtó. ⁸ Pagkaba-óy Nidá it kináng kasuyatan, kináng ap-át nak buhíng tinuga ag kináng baynti-kwatrong pinunò ay nagyinhór it pasobsob sa atubangan it kináng Anák it Karnero. Ag kag bawat usá nak mga pinunò ay inggwá it hudót nak arpa nak inra ingkakaskas, ag inggwá ra it hudót nak marakóng mayukóng nak buyawan nak punò it insenso, nak imáw kag mga pangamuyò it mga sinakupan it Diós.^t ⁹ Ag sinrá ay nagkakanta it bag-óng kanta nak nagsisilíng,

“Ikáw yang kag karapatdapat nak magba-óy
it nakayungon nak kasuyatan,
ag magpuksi it mga silyo nak nakahupót
bilang pangsará sa ugbós it kalí pramas magbukyár.

Kumo Ikáw kag ingmatáy.
ag kag Imo rugò ay nabuhos bilang pangtubós
para sa kasal-anan it mga tawo,
pramas sinrá ay puyding mapasag-ulì sa Diós,
halín sa tanáng lahi, linggwáhe, angkan
ag nasyón sa bug-ós nak kalibutan.

¹⁰ Imo sinrá ing-umir sa pagharì it atò Diós,
pramas sinrá ay maharì ka-ibahan Nimó
sa Imo pagharì sa kalibutan.

Ag Imo ra inghimò sinrá nak mga pari

^s5:5 Hénesis 49:9; Isáias 11:1,10.

^t5:8 Sa pagsalin it bisaya por bisayang Griyego kag “mga bala-an” ay “mga santos” o “mga sinakupan it Diós” sa Asi nak bisaya. Ag kag gustong bisayahon it “mga santos” ay “mga bala-an”.

nak magserbisyo sa Idá.”

¹¹ Pagkatapos it kinâ, akó ay napamuyat ray, ag akò narunggan kag boses it linibo-libong mga ka-anghelán nak indî nak gadór mabilang, nak nakapalibot sa trono ka-ibahan kináng mga buhíng tinuga nak punô it matá ag mga pinunò. ¹² Ag sinrá ay nagdadayaw it makusog sa pagsilíng,

“Kabáy pang

karapatdapat yang dayawon Ikáw nak Anák it Karnero
nak inra ingmatáy.

Sa Imo yang kag tanáng gahóm,
manggár, ka-ayam, kusóg,

pagtahor, paghimayà ag pagdayaw.”

¹³ Pagkatapos ray it kinâ, akò ray narunggan kag kanta it tanáng asa langit ag asa dutà. Imáw ra sa irayom kung hari-ín kag mga minatáy, ag abér ra sa karagatán. Ag tanán nak mga tinuga it Diós ay nagkikinanta sa pagsilíng,

“Sa Ida yang nak naka-ingkór sa trono ag sa ingsisilíng nak Anák it
Karnero,

kag mata-as nak pagdayaw, pagtahor ag paghimayà
dahil Sinrá kag Makagagahom hastáng sa wayá't katapusan.”

¹⁴ Bag-ó kag ap-át nak buhíng tinuga ay nagsabát sa pagsilíng, “Kabáy pa.” Ag nagrungan ra sa inrá sa pagyuhór it pasobsob kináng mga pinunò, ag nagdayaw.

KAG PITÓNG SILYO BILANG PANGSARÁ SA KASUYATAN

Kag Pagpuksì it An-óm nak Silyo Bilang Pangsará sa Kasuyatan

6¹ Habang akó ay nagmumuyat, ingpuksì it kináng ingsisilíng nak Anák it Karnero kag una sa pitóng silyo nak nakahupót bilang pangsará sa kasuyatan pramas kinâ ay mabukyár, ag narunggan nakò kag usá sa mga buhíng tinuga nak punô it matá nak nagbisaya. Kag ida boses ay nupay dagundong it pangrayugrog. Ag nagsilíng sidá, “Maléy dilí!” ² Ag sa akò pagmuyat ráy, abi ninró, inggwá ityang gulpi't abót nak putíng kabayo kung hari-íng nakasakáy kag usáng di hudót nak panâ nak panggera. Ag pag-abót nidá, sidá ay ingkurunahan bag-ó sidá ay naghalinéy agór magpadayon sa pagra-óg sa ida mga ka-away hanggáng sinráng tanán ay mapirde.

³ Pagkatapos it kinâ, ingpuksì it kináng ingsisilíng nak Anák it Karnero kag pangruháng silyo nak nakahupót sa kasuyatan pramas

kinâ ay mabukyár, ag narunggan nakò kag pangruháng buhíng tinuga nak nagbisaya, ag nagsilíng, “Maléy dilí!”⁴ Ag inggwá ityáng gulpi't abót nak puyáng kabayo. Ag kag nakasakáy rilí ay ingtaw-an it gahóm nak bay-on kag katimunungan sa kalibutan agór kag mga katawuhan ay magkinaguló ag magminatyanan. Ag sidá ay gingtaw-an it mahabang espada.

⁵ Pagkatapos it kinâ, ingpuksì it kináng ingsisilíng nak Anák it Karnero kag pangtatlóng silyo nak nakahupót sa kasuyatan pramas kinâ ay mabukyár, ag narunggan nakò kag pangtatlóng buhíng tinuga nak nagbisaya, ag nagsilíng, “Maléy dilí!” Ag abi ninró, ityáng gulpi't abót kag itóm nak kabayo. Ag kag nakasakáy rilí ay di hudót nak kiluhán.^u ⁶ Ag masunór narunggan nakò kag nupay boses halín sa tungâ it kináng ap-át nak buhíng tinuga, ag kalí ay nagbisaya, “Mahayá kag presyo it inra pagka-on. Kag usáng adlaw nak suhoy sa tawo^v ay tama-tamà yang nak gadór makabakáy it usáng kilo^w nak arinang trigo o abér tatlóng kilo^x it arinang sebada. Pero kag mantika ag kag inumong dugà it ubas ay bada-ey gipakamahayá.”

⁷ Pagkatapos it kinâ, ingpuksì it kináng ingsisilíng nak Anák it Karnero kag pang-ap-át nak silyo nak nakahupót sa kasuyatan pramas kinâ ay mabukyár, ag narunggan nakò kag pang-ap-át nak buhíng tinuga nak nagbisaya, ag nagsilíng, “Maléy dilí!”⁸ Ag abi ray ninró, ityáng gulpi't abót kag yangsi-ón nak kabayo. Kag ngayan it nakasakáy rilí ay Kamatayon, ag inggwá it nag-i-ikog nak kag ngayan ay Hades nak imáw kag lugár nak ingpapagtu-án it mga minatáy. Sinrá ay ingtaw-an it karapatán nak magpangmatáy sa ika-ap-át nak parti it tawo sa kalibutan, parayan sa mga gera, tigkagutóm, sakít ag mga hadop nak ilahas.

⁹ Pagkatapos it kinâ, ingpuksì it kináng ingsisilíng nak Anák it Karnero kag pang-limáng silyo nak nakahupót sa kasuyatan pramas kinâ ay mabukyár, ag nakità nakò kag usáng altár. Ag sa punò it kináng altár kag mga ispirito it mga tawo nak ingmatáy dahil sa inra pagtuman sa mga bisaya it Diós ag sa pagpamatu-or tungór sa inra pagtu-o sa Idá.¹⁰ Sinráng tanán ay napa-ukáw it makusog sa pagsilíng, “O Gino-o! Ikáw nak bala-an ag inghahalinán it

^u6:5 Kalíng klase it kiluhán nak ingmitlang dilí ay tuyár sa ramunita nak inggagamit it mga manug-alahas, ugaling mas marakò yang.

^v6:6a Kalí ay “usáng denaryo” sa inra kwarta.

^w6:6b Mga tatlóng tsupa ag tungâ.

^x6:6c Mga usáng gantang.

kamatu-uran, ni-o pa't rugay kag amò paghuyat pramas husgarán Nimó kag mga tawo sa kalibutan nak wayâ gitutu-o sa Imo, para bayusan kag mga nagmatáy sa amò?" ¹¹ Pagkatapos, sinráng tanán ay ingpangtaw-an it abáng putí nak barò ag sinrá ay ingsugò nak magpahuway it malip-ot nak panahón pa, hanggáng sa makumpleto kag número it inra mga ka-ibahang hali sa pagtu-o nak amatyon ra it tuyár sa inrá, dahíl sa inra pagserbisyo sa Diós. ¹² Ag habang akó ay nagmumuyat, ingpuksi it kináng ingsisilíng nak Anák it Karnero kag pang-an-om nak silyo nak nakahupót sa kasuyatan pramas kinâ ay mabukyár. Ag ityáng gulpi't linog it abáng kusog kag kalibutan. Kag adlaw ay nagruyóm^y tuyár sa itóm nak barò nak pangluto, ag kag buyan ay nagkulay rugô. ¹³ Kag mga bitu-on ra ay nagkinahuyog sa dutà,^z tuyár sa mga budóg nak bunga it kahoy nak napangtikrag dahil narayanan it makusog nak hangin. ¹⁴ Ag sa oras rang kinâ, kag langit ay natungâ, ag kag magkanyudó ay nayungon ag parehong nawagit, nak pay kasuyatan nak nakayungon. Tanán nak baguntor ag mga islâ ra ay naghinudong ag nagpinahabíg.

¹⁵ Ag tanáng tawo sa kalibutan ay nagkahadlok. Kag mga hari ag mga dungganon, mga pinunong sundalo, mga manggaranon ag mga mata-as nak tawo, mga ulipon ag bukô, sinráng tanán ay nagpangtinagò sa mga kuyba ag kung hari-ín nak inggwá't mga mararagkong bató sa mga baguntor. ¹⁶ Nagpapatabang sinrá sa mga baguntor ag bató,^a sa pagsilíng, "Tabuni kamí ag lipri! Agór kamí ay indî makità it kináng naka-ingkór rutóng trono, ag amò matakasan kag kahahadlok nak pagparusa sa amò it kináng ingsisilíng nak Anák it Karnero. ¹⁷ Kumo na-ayámanéy natò nak imawéy kalí kag kahahadlok nak adlaw kung sa-unóng inra kitá aparusahan, ag indî natò kalí kayang tis-on."

Kag Syento Kwarantay-kwatrong Libong mga Inanak ni Israél

7 ¹ Tong kináng tanán ay nataposéy, nakità nakò kag ap-át nak anghél nak nagtutulay sa ap-át nak parti it kalibutan. Inra inghaharangan kag ap-át nak inghahalinán it hangin pramas wayâ it mahuyop nak hangin sa kaduta-an ag sa karagatán, ag abér patí kag mga kakahuyan ay indíng gadór mahuypan it hangin. ² Masunór ray, nakità nakò kag usáng anghél nak nagpapa-ibabaw halín sa Subatan.

^y6:12 Mateo 24:29.

^z6:13 Mateo 24:29.

^a6:16 Oseas 10:8; Lukas 23:29-30.

Sidá ay inggwá it pangtaták it buhíng Diós. Ag sidá ay nag-ukáw it makusog rutó sa ap-át nak anghél nak gingtaw-an it gahóm it Diós pramas sira-on kag kaduta-an ag karagatán. ³ Ag nagsilíng sidá, “Bada-ey anay gisira-a kag kaduta-an o karagatán o mga kakahuyan, habang wayâ pa natataké sa yupa kag mga nagsiserbisyo sa Diós.”^b

⁴ Pagkatapos sinráng tatakán, narunggan nakò nak sinrá tanán ay syento kwarantay-kwatrong libo (144,000). Sinrá ay mga inanak nak halín sa doseng anák ni Israél nak dati ay ingtatawag rang Jacób.

⁵⁻⁸ Kadâ, inggwá't tig-dodoseng libo (12,000) nak mga inanak nak halín sa bawat anák nidá,
 tuyár kang Judá, Rubén, Gad,
 Asér, Naptalí, Manasés,
 Simeón, Levi, Isakár,
 Zabulón, José ag Benjamín.

Kag Abáng Ramong Tawo Halín sa Tanáng Nasyón

⁹ Pagkatapos, akó ay napamuyat ray, ag abi ninró, nakità nakò kag abáng ramò nak tawo nak indí nak gadór mabilang. Kalíng mga tawo ay halín sa tanáng nasyón, lahì, angkan ag linggwáhe. Sinrá ay nakatulay sa atubangan it trono ag raháng inggisilíng nak Anák it Karnero. Ag sinrá ay nakasoksok it abáng putí nak barò ag di hudót nak pakyáng it palmera bilang pamatu-or it inra kasadyahan. ¹⁰ Sinrá ay nag-ukáw it makusog sa pagsilíng,

“Dayawon kag Diós nak nagluwás sa atò.

Dayawon Sidá nak asa trono
 ag kináng inggisilíng nak Anák it Karnero!”

¹¹ Ag nakità nakò kag tanáng ka-anghelán nak nagtutulay sa palibot it trono ka-ibahan kag mga pinunò ag mga buhíng tinuga. Ag nagyuhór sinrá it pasobsob sa atubangan it trono ag nagdayaw sa Diós, ¹² sa pagsilíng nak,

“Kabáy pang
 karapatdapat yang dayawon Ikáw nak amò Diós!
 Sa Imó yang kag tanáng kahimaya-an,
 ka-ayam, pagpasalamat, balór,
 gahóm ag kusóg.
 hastáng sa wayá't katapusan. Kabáy pa.”

^b7:3 Basaha ra kag Ezekiel 9:4

¹³ Bag-ó kag usá sa mga pinunò ay nagpangutana sa akò, “Kilaya bagá nimó kalíng mga nakasoksok it abáng putí nak barò ag kung hari-ín sinrá ighalín?”

¹⁴ Nagsabát akò, “Bukô pô nakò ayám, Sir. Puydi bagáng ipa-ayám nimó sa akò, Sir?”

Pagkatapos, nagsilíng sidá sa akò, “Kalíng mga tawo ay kag mga naka-antos it katóng inggisilíng nak subrang pagpahirap. Ag pay inglabhan ninrá kag inra mga barò sa rugô it kináng inggisilíng nak Anák it Karnero pramas magíng putí.^c ¹⁵ Imáw kinâ kag rasón kung asing

sinrá ay asa atubangan it trono it Diós,

ag sinrá kag nagsiserbisyo sa Idá adlaw ag gab-í sa Ida Templo.

Ag Sidá nak naka-ingkór sa trono ay imáw kag permi ninráng ka-ibahan

nak nagbantay sa inrá.

¹⁶ Indi-éy nak gadór sinrá maka-agom it pagkagutom o pagka-uhaw,

ag indi-éy ra sinrá makabatyag it subrang init it adlaw o ibá pang init nak nababatyagán.

¹⁷ Kumo kináng inggisilíng nak Anák it Karnero nak hinâ ra sa trono,

Sidá ay imáw kag mabantay

ag marayá sa inrá sa lugár kung hari-ín nak inggwá it mga tuburán, nak inghahalinán it tubì nak nagtata-ó it kabuhì.^d

Apahiron ra it Diós kag inra mga yuhà,

ag indi-éy nak gadór sinrá magkalisór.”

Kag Pagpuksì it Pangpitóng Silyo Bilang Pangsará sa Kasuyatan

8¹ Pagkatapos it kinâ, gingpuksì it kináng inggisilíng nak Anák it Karnero kag pangpitóng silyo nak nakahupót bilang pangsará sa kasuyatan pramas kinâ ay mabukyár, ag kag tanáng butáng nak asa langit ay guling nagtimunong sa suyór it tungâ sa oras.

² Pagkatapos ray it kinâ, nakità nakò kag pitóng anghél nak nakatulay sa atubangan it Diós, ag sinrá ay gingtaw-an it pitóng trumpeta.

^c7:14 Kag gustong bisayahon it kalí ay na-aguman it kalíng mga tawo kag subrang pagpahirap dahil sa inra pagtu-o kang Hesu-Kristo nak imáw kag ingtatawag ra nak Kordero it Diós, pero wayâ Sidá gibada-e ninrá.

^d7:17 Salmo 23:1-2.

³Masunór ay inggwá ray it nag-abót nak anghél nak di hudót nak marakóng mayukóng nak buyawan para sunugon kag insenso. Ag sidá ay nagpayungot ag nagtulay kung hari-ín inggwá it buyawang altár nak sunugán it insenso rahâ sa atubangan it trono. Pagtulay nidá rahâ, sidá ay gingtaw-an it maramong insenso pramas irugang sa mga pangamuyò it mga sinakupan it Diós, para ihalar kalí rahâ sa altár. ⁴Ag kag asó it kináng insenso nak hudót it anghél ka-ibahan it mga pangamuyò it mga sinakupan it Diós ay nagpa-ibabaw sa atubangan it Diós. ⁵Pagkatapos ray it kinâ, ingrayá it anghél kináng marakóng mayukóng nak buyawan ag ingpunò it bagá halín sa altár, bag-ó ingbubô sa dutà. Ag sa nak ra-an ay gulping nagpangrayugrog ag nagdagundong, karungan it pangilát ag paglinog.

KAG PITÓNG TRUMPETA

⁶Ngasing, kináng pitóng anghél nak di hudót nak pitóng trumpeta ay ginghanra-éy ninrá kalí agór huypón.

⁷Ginghuyop it unang anghél kag ida trumpeta, ag pagkatapos ay nag-uyán it yelo ag kayado nak di halong rugô. Ag kag ika-tatlóng parti it kalibutan ay nasunog, ka-ibahan it ika-tatlóng parti it mga punò ag tanáng hilamunon.

⁸Masunór, ginghuyop ray it pangruháng anghél kag ida trumpeta, ag pagkatapos ay inggwá it nupay mata-ás nak baguntor nak nagrarayab-rayab nak nagtimbu-ok sa ragat. Ag kag ika-tatlóng parti it ragat ay nagíng rugô, ⁹kadâ ika-tatlóng parti it tanáng nabubuhì rahà ay namatáy, ag kag ika-tatlóng parti ra it mga sasakyáng pangragat ay napangwasak.

¹⁰Masunór, ginghuyop ray it pangtatlong anghél kag ida trumpeta, ag pagkatapos ay inggwá it marakóng bitu-on nak nagrarayab-rayab nak nupay suyô, nak nahuyog halín sa langit sa ika-tatlóng parti it mga subâ ag tuburán. ¹¹Kalíng bitu-on ay ingtatawag nak Kapa-itan. Kadâ nagpa-ít kag ika-tatlóng parti it mga inghahalinán it tubì, ag maramong tawo kag namatáy dahil sa pag-inóm it kalí.

¹²Masunór, ginghuyop ray it pang-ap-át nak anghél kag ida trumpeta, ag pagkatapos ay kag ika-tatlóng parti it adlaw, buyan ag mga bitu-on ay nasirà. Kadâ nawagit kag ika-tatlóng parti it inra hadag, ag nagruyóm kag ika-tatlóng parti it adlaw ag gab-í.

¹³Nagpadayon akó sa pagmasír, ag nakità nakò kag usáng marakóng agilá nak nagyuyupár sa ka-ibabawan, ag sidá ay nagbibisaya it abáng kusog, “Kahahadlok! Kahahadlok! Kahahadlok

kag matatabô sa tanáng tawo nak nag-i-istár sa kalibutan pag inghuyopéy it tatlóng natuturâ nak anghél kag inra trumpeta.”

9¹ Pagkatapos it kinâ, ginghuyop ray it panglimáng anghél kag ida trumpeta, ag pagkatapos nakitâ nakò kag usáng pay bitu-on nak dati pa ay nahuyogéy sa dutâ. Kalíng pay bitu-on kag ingtaw-an it dawí para sa pwertahan it pasuyurán papagto sa pinaka-irayom nak lugár kung hari-ín ay indí matugkár.² Tong ida kalí ingbuksán, sa nak ra-an ay nagpa-ibabaw kag abáng ramoy nak asó nak pay halín sa marakóng pugón, kadâ kag adlaw ag hangin ay nagruyóm.³ Ag gulping nagka-inggwá it abáng ramong apan-apán^e nak nagliniwas ka-ibahan it asó, ag kalí ay nagpangkinalat sa bug-ós nak kaduta-an. Ag kalí ay gingtaw-an it abilidad nak magpanghapros tuyár sa marakóng iwí.⁴ Ugaling sinrá ay ingbawalan nak magpanirâ it mga hilaunon, kahoy ag ibáng klase it mga tanóm. Kundí sinrá ay ingtugutan nak magpanghapros yang it mga tawo nak wayâ it kináng taták it Diós sa inra yupa.⁵ Pero kináng mga apan-apán ay wayâ gitaw-i it permiso nak magpangmatáy it tawo, kundí pahirapan yang sinrá sa suyór it limáng buyan. Kag hapros nak inra nababatyagán ay tuyár sa kagát it marakóng iwí.⁶ Kadâ kalíng mga tawo ay mahanrom it kamatayon, ugaling indí ninrá mahumán. Dahil abér ni-ó't rakò kag inra hanrom nak mamatáy, ayadu-án gihapon sinrá it kamatayon.

⁷ Ag tungór raháng mga apan-apán, kag inra hitsura ay pay na-ambit sa kabayo nak hanra-éy sa paggera. Asa inra uyo ay inggwá it kurunang buyawan, ag kag inra uda ay nupay uda it tawo.⁸ Ag inggwá sinrá it buhók nak mahabà nak pay buhók it kabade, ag kag inra ngisi ay nupay ngisi it liyón.⁹ Kag inra rughan ay natatabunan it pay bakal bilang pangsagáng. Ag kag pagakpak it inra mga pakpak ay nupay ragasâ it maramong mga karwahe nak ginggugudor it mga kabayo nak nagyuyusob sa gera.¹⁰ Ag kag inra ikog ay inggwá it dalit tuyár sa dalit it marakóng iwí, kung hari-ín makikitâ kag inra abilidad sa pagpanghapros rahâ sa mga tawo sa suyór it limáng buyan.¹¹ Inggwá ra sinrá it hari, ag sidá ay wayá't ibá kundí kináng sinakupang anghél ni Satanás nak naggagahóm rutó sa pinaka-irayom nak lugár kung hari-ín ay indí matugkár. Kag ida ngayan sa bisayang Hebrohanon ay Abadón, ag sa bisayang Griyego ay Apolyon, nak kag gustong bisayahon ay Mamamatáy Tawo.

^e9:3 Kag ingpapatunguran it kalí ay mga maya-ot.

¹² Imáw kalí kag katapusan it unang kahahadlok nak pagpahirap sa tawo. Ag abi ninró, inggwá pa it ruháng pa-abuton.

¹³ Pagkatapos it kinâ, ginghuyop ray it pang-an-óm nak anghél kag ida trumpeta, ag pagkatapos narunggan nakò kag boses nak halín sa ap-át nak matagar nak kanto it kináng altár nak buyawan sa atubangan it Diós. ¹⁴ Kináng boses ay nagbisaya sa pang-an-óm nak anghél nak nagsisilíng, “Pagtó rutó sa lugár it mayapar nak subâ nak Yuprates, ag buhi-an kag ap-át nak sinakupang anghél ni Satanás nak nakagapos.” ¹⁵ Ag sidá nganì ay nagpagto ag ingbuhi-an sinrá, dahil sinrá ay nakahanrà para sa eksaktong tu-ig, buyan, adlaw ag oras nak ingtalagâ it Diós kung hari-ín inrá amatyon kag ika-tatlóng parti it mga tawo sa kalibutan. ¹⁶ Ag kag bilang it inra mga sundalo nak nakasakáy sa kabayong panggera ay ruháng gatós milyones (200,000,000). Narunggan nak gadór nakò kung pila sinráng tanán.

¹⁷ Kag hitsura it mga kabayo ag mga nakasakáy dilí nak ingpakità sa akò parayan sa pangita-ón ay tuyár kalí. Kag mga nakasakáy ay inggwá it pangsukyob sa inra rughan nak inggwá it tatlóng kulay. Kalí ay puyá tuyár sa kayado, makutom nak asúl tuyár sa mamahayong bató nak safiro, ag ruyáw tuyár sa asupre. Kag uyo it inra mga kabayo ay tuyár sa uyo it liyón, ag kag nagliliwás sa inra yubà ay kayado, asó ag asupre. ¹⁸ Ag dahil dilí sa mga hirap nak ingrayá it kalíng tatló, nak imáw kag kayado, asó ag asupre, ay namatáy kag ika-tatlóng parti it mga tawo. ¹⁹ Kumo kag gahóm it kalíng mga kabayo nak nagpapangmatáy ay asa inra yubà ag sa inra ikog. Ag kag inra ikog ay inggwá it uyo nak pay uyo it sawá nak inra inggamit pramas haprusón kag tawo.

²⁰ Pero kag mga tawo nak nabilín ag wayâ namatáy rilíng mga pahirap ay wayâ gihapon gihinuysoy sa inra pagdayaw sa mga maya-ot ag mga dios-diosan nak inra hinumán halín sa buyawan, pilak, tansò, bató ag kahoy. Wayâ ninrá gitalikri kalíng mga dios-diosan abér indí ninrá makità o marunggan o makapanaw.

²¹ Wayáng gadór ra sinrá gihinuysoy sa ibáng kaya-inan nak inra inghihimò tuyár sa pagmatáy sa tawo, pagpang-amulit ag pagpa-albularyo, paghimò it kalaw-ayan, ag pagpanakaw.

Kag Anghél nak di Hudót nak Ma-i-sót nak Kasuyatan

10 ¹ Pagkatapos it kinâ, akò ray nakità kag ibáng gamhanang anghél nak nagpipilhig halín sa langit. Sidá ay nalibón it rampog ag inggwá it bayangáw sa ida uyuhán. Kag ida uda

ay kasusilaw nak nupay adlaw ag kag ida sikí ay pay kayadong nagrarayab-rayab. ² Sidá ay di hudót nak ma-i-sót nak kasuyatan nak nakabukyár. Ingtongtong nidá kag ida tu-óng sikí sa ragat ag kag walá ay sa dutà. ³ Nag-ukáw sidá it nupay ungol it usáng liyón, ag pitóng beses nagpangrayug-rog nak nupay sabát sa idá. ⁴ Pagkatapos it kináng pangrayugrog, matuna-éy tan-á akó sa pagsuyat it inra ingsilíng, pero napatungon akó tong marunggan nakò kag boses halín sa langit nak nagsilíng, “Hipusa yang ag da-ey anay gisuyatan kung ni-o kag imo narunggan sa ingsilíng it kináng pitóng pangrayugrog.”

⁵ Bag-ó kináng anghél nak akò nakità nak nakatongtong kag sikí sa ragat ag sa dutà ay gingta-as kag ida tu-óng damót sa langit, ⁶ ag sidá ay nagsumpà sa atubangan it Diós nak buhî hastáng sa wayá't katapusan, nak imáw kag nagtuga it langit ag dutà ag kag tanáng naka-istár rahâ sa inrá. Ag kag ida ingsumpà ay, “Indi-éy nak gadór marugay. ⁷ Dahil pag-abót it oras kung sa-unó ahuyponéy it pangpitóng anghél kag ida trumpeta, atuparonéy it Diós kag Ida ingbu-ót it kató pa nak wayâ nidá gipahadagán sa mga tawo, purya yang sa ida mga propeta tong una nak imáw kag nagsiserbisyo sa Idá.”

⁸ Ag pagkatapos, akò ray narunggan kináng boses nak halín sa langit nak nagsilíng sa akò, “Payungot sa anghél nak nakatongtong kag sikí sa ragat ag sa dutà, ag bay-on sa ida kináng ida hudót nak nakabukyár nak kasuyatan.”

⁹ Kadâ akó ay nagpayungot sa anghél ag inghagar kináng ma-i-sót nak kasuyatan. Ag silíng nidá sa akò, “Kalí, bay-a ag ka-una. Matam-is sa yubà nak pay lasang rugós, pero pag-abót sa bituka kalí ay maya-in dahil mapa-ít.” ¹⁰ Kadâ ingba-óy nakò sa ida damót kináng kasuyatan ag akò kalí ingka-on. Ag talagáng klaro nak kag ida lasa ay matam-is nak nupay rugós, pero pagkaka-on nakò nagya-in kag akò bituka dahil kalí ay mapa-ít. ¹¹ Pagkatapos it kinâ, inggwá ray it nagsilíng sa akò, “Ikáw ray it ma-uná it bantalà sa mga tawo kung ni-o kag ingbu-ót it Diós nak matabò sa mga angkan, nasyón ag linggwáhe, ka-umir kag inra mga harì.

Kag Ruháng Nagpapamatu-or it mga Bisaya it Diós

11 ¹ Pagkatapos it kinâ ay inggwá it nagta-ó sa akò it bakuló bilang pangsukoy. Silíng nidá sa akò, “Pagtóy ag sukuyon kag Templo ag kag altár it Diós, ag bilangon kag mga nagdadayaw sa Ida rahâ. ² Pero bada-ey gisukuya kag raya-ag, dahil kinâ ay gingta-óy sa

mga nasyón nak bukò Hudyo nak wayâ gikikilaya sa Diós. Ag inra kinâ adama-an, patí kag bug-ós nak Bala-an nak Syudád sa suyór it kwaréntay-dos buyan. ³ Pero inggwá Akó it ruháng tagapamatu-or^f nak Akò atugyan it karapatán nak magpamatu-or tungór sa Akò. Sinrá ay makakayamít it sako, bilang pagpakità it inra kalisór, ag inra ibantalà kung ni-o kag Akò gustong ipa-abót sa inra sa suyór it kwaréntay-dos buyan.”^g ⁴ Kalíng ruháng tagapamatu-or ay imáw katóng dating ginghumán nak halimbawà nak ruháng punò it olibo^h ag ruháng butangan it iwág nak ingpatinrog sa atubangan Nakò bilang Diós, nak imáw kag Gino-o it tanán sa kalibutan. ⁵ Kung inggwá man it maghapros sa inrá, ay maliwás kag kayado sa inra yubà nak imáw it ikakamatáy it kináng mahapros sa inrá. ⁶ Kalíng ruhá ay atugyan ra Nakò it abilidad nak himu-ong tig-inít kag panahón nak dapat tan-á ay tig-uyan, nganì indí nak gadór mag-uyán sa suyór it kináng mga buyan kung sa-unó nak sinrá ay magbantalà. Ag atugyanán ra Nakò sinrá it abilidad nak humanóng rugò kag mga katubi-an ag pahirapan kag mga tawo sa kalibutan it abér ni-o mang klase it epidemya nak inra gustong humanón.

⁷ Pagkatapos ninráng ma-ibantalà kag Akò gustong ipamatu-or parayan sa inrá, ay maliwás kag usáng kahahadlok nak hadop halín rutó sa pinaka-irayom nak lugár kung hari-ín ay indí matugkár. Ag kalí ay makikipaglaban sa inrá. Ag sinrá ay mapipirdi it kalí ag sinrá ay mamamatáyⁱ ⁸ sa karsada it kináng rakóng syudád kung hari-ín kag inra Gino-o ay inglansang ra sa krus. Kináng syudád ay puyding ikumpará sa syudád nak Sodoma^j ag nasyón nak Ehipto^k nak nabantog dahil sa paghimò it kaya-inan it inra mga pamuluyò. ⁹ Sa suyór it tatlóng adlaw ag tungâ, kináng inra minatáy nak yawas ay amuyatan yang it mga tawo nak halín sa tanáng mga angkan, lahi, linggwáhe ag nasyón sa kalibutan. Ag sinrá ay indí magsugót nak iyubóng kinâ. ¹⁰ Ag kag mga tawo sa bug-ós nak kalibutan ay makinasadya ag mabayduhan it regalo nak pay pista, kumo kináng

^f11:3 Kalí ay mga propeta.

^g11:3 Kag ingsisilíng nak “kwaréntay-dos buyan” sa bisayang Griyego ay “usáng libo ag dosyentos sa-isentang adlaw” (1,260 adlaw).

^h11:4 Zakarias 4:2-5,14.

ⁱ11:7 Daniél 7:7,21.

^j11:8b Henesis 19:4-11. Kalí kag simbulo it kaya-inan it mga tawo sa kalibutan.

^k11:8c Exodo 3:7-10 Tuyár sa syudád nak Sodoma, kag nasyón nak Ehipto ay nagíng simbulo ra it kaya-inan it mga nasyón sa kalibutan.

ruháng propeta nak inra ingbabasoy para sa tanáng hirap nak inra ing-antos ay ingwagitéy sa kalibutan.

¹¹ Pero pagkatapos it tatlong adlaw ag tungâ, kag hingáb nak nagtata-ó it kabuhì nak halín sa Diós ay mabalik ray sa inrá, ag sinrá ay mabangon. Ag katóng makakakitâ ay mapanguyog nak gadór sa kahadlok. ¹² Pagkatapos ay narunggan it kináng ruhá kag makusog nak boses nak halín sa langit, nak nagsilíng, “Maléy, sakà kamó dilí.” Ag sinrá ay nagsakà sa langit nak pay nakasakáy sa mga rampog habang ingmumuyatan sinrá it inra mga ka-away.

¹³ Ag sa oras mismo nak kató ay naglinog it makusog, kadâ nagubâ kag ika-sampuyong parti it kináng marakóng syudad, ag namatáy kag pitóng libong tawo. Ag katóng mga naturâ ay nahadlok it husto, ag inra ingdayaw kag paggahóm it Diós sa langit.

¹⁴ Imáw kalí kag katapusan it pangruháng kahahadlok nak pagpahirap sa tawo.¹ Pero abi ninró, inggwá pa it usá nak mayungotéy mag-abót.

Kag Pangpitóng Trumpeta

¹⁵ Pagkatapos it kinâ, ginghuyop ray it pangpitóng anghél kag ida trumpeta, ag masunór inggwá ray it makusog nak mga boses sa langit, nak nagsilíng,

“Tunà ngasing,

wayá't ibáng maharì sa kalibutan kundí kag Diós nak atò

Gino-o,

ag si Kristo nak Ida gingparaya,

Ag Sidá ay maharì hastáng sa wayá't katapusan.”

¹⁶ Pagkatapos, kináng baynti-kwatrong pinunò nak naka-ingkór sa inra mga trono ay nagyinuhór it pasobsob sa atubangan it Diós, ag nagdinayaw sa Idá, ¹⁷ sa pagsilíng,

“Gino-ong Diós nak Makagagahom sa tanán,

Ikáw gihapon ngasing, ag abér it kató pa,

amò Ka ingpapasalamatan,

dahil ngasing, Imo ingpakitâ kag Imo katitingayáng gahóm,

ag Ikáw ay nagtuna-éy it pagharì.

¹⁸ Napakahangit katóng mga nasyón nak wayâ gikikilaya sa Imó.

¹11:14 Kalíng pangruháng kahahadlok nak pagpahirap sa tawo ay katóng ingrayá it kináng mga kabayo nak ingbisaya sa Pahadag 9:13-21. Ag kalíng nahanungór sa ma-isót nak kasuyatan ag ruháng tagapamatu-or (Pahadag 10:1-11:13) ay bukò ka-umir sa pangruháng kahahadlok nak pagpahirap.

Pero, nag-abotéy kag oras it Imo pagparusa sa inrá,
dahil imawéy kalí kag oras kung sa-unó Nimó ahusgarán
kag tanáng mga minatáy.

Ag ngasing imawéy ra kalí kag oras it Imo pagta-ó it kabadarán
sa Imo mga sugu-óng propeta,
ag sinakupan nak inggwá it kahadlok sa Imó,
magíng kubós man o dungganon.

Habang sa parehong oras, Imo awagiton katóng mga nagpangwagit
sa mga tawo sa kalibutan.”^m

¹⁹Masunór, kag Templo it Diós sa langit ay nabuksán, ag kag
Bala-an nak Kabán it Kasugtanan ay nakità.ⁿ Bag-ó ityáng gulpi't
pangilát, nagdagundong ag nagpangrayugrog, patí naglinog ag
nag-uyán it maragkong yelo.

KAG KATITINGAYÁNG MGA TANRÀ

Kag Kabade ag Kag Bakunawa

12¹Ngasing ay inggwá it katitingayáng tanrà nak nakità sa
langit. Inggwá it usáng kabade nak nagpakità nak kag ida
barò ay nupay adlaw, ag sidá ay nakatongtong kag sikí sa buyan.
Ag inggwá sidá it kurona nak inggwá it doseng bitu-on.^o ²Kalíng
kabade ay mayungotéy mag-anák, kadâ sidá ay napapa-ukáw dahil
sa ida pagpasyapò. ³Ag inggwá ray it ibáng katitingayáng tanrà
nak nakikità sa langit. Ag abi ninró, kalí ay usáng abáng rakóng
puyáng bakunawa nak di pitóng uyo ag sampuyong sungay. Kadâ

^m11:18 Kag suyór it kalíng mga bersikulo, ay malip-ot nak mga bisaya tungór sa ipahadag ni Apostol Juán sa masunór nak mga kapitulo. Ag kag ida bisaya dilí ay pay natabo-éy pero sa kamatu-uran wayâ pa kalí natabô. Pero tuyár kag ida pagsilíng dahil ayam nidá nak kalí ay siguradong matatabô.

ⁿ11:19 Kalíng Bala-an nak Kabán kag nagsisimbulo it presensya it Diós sa tungâ it ida mga sinakupan ag nagpapakità nak matutom Sidá sa Ida mga promisa hinâ sa Ida Kasugtanan. Exodo 25:10-22.

^o12:1 Kalíng kabade kag simbulo it mga sinakupan it Diós nak nagpapati sa Mesiyas. Basaha ra kag Pahadag 12:5.

usáng uyo ay di soksoy nak kurona.^{p 4} Winasiwas nidá kag ida ikog sa ika-tatlóng parti it mga bitu-on ag ingpanghuyog kalí sa dutà. Pagkatapos, kag ida ray inghimò ay, nagpagto sidá ag nagtulay sa atubangan it kináng kabade nak mayungotéy mag-anák pramas maghuyat agór siba-on kag anák sa oras nak iliwás kalí.⁵ Pero pagpuslot it anák, ag kalí ay kayake, ay inggwáng ra-an it nag-agaw sa anák ag ingrayá kalí kung hari-ín kag Diós ay naka-ingkór sa Ida trono. Kumo kalíng anák ay imáw it magahóm sa mga nasyón tuyár sa di rayáng pamakóy nak bakal.⁶ Ag para díling kabade, sidá ay nagtakas papagto sa mga mabatóng kabukiran kung hari-ín wayâ it abér usáng tawo nak naka-istár. Kalí kag lugár nak inghanrà it Diós para sa ida kung hari-ín sidá matinér sa suyór it usáng libo ag dosyentos sa-isentang (1,260) adlaw.^q

⁷ Pagkatapos it kalí, nagsiklab kag gera sa langit. Dahil katóng pinunong anghél nak si Miguél,^r ka-ibahan kag ida mga sinakupang anghél ay nakipaglaban sa bakunawa ag ida mga sinakupang anghél.⁸ Ag kináng bakunawa ag ida mga ka-ibahan ay napirdi. Kadâ sinrá ay ingpalayas sa langit, kumo waya-éy sinrá it karapatán nak magpirmi rutó.⁹ Kadâ kináng marakóng bakunawa ay ginghuyogéy. Ag sidá ay imáw ra katóng nagpakità it kató bilang sawá nak ingtatawag rang Maninirà ag Satanás, dahil sidá kag nagpapangluko sa mga tawo dilí sa kalibutan. Sidá ay ginghuyogéy dilí sa dutà ka-ibahan kag ida mga sinakupang anghél.

¹⁰ Bag-ó narunggan nakò kag makusog nak boses halín sa langit nak nagsilíng,

“Kag pagluwás it Diós sa tawo ay natumanéy.

Kag adlaw kung sa-unó ipakità Nidá

kag Ida rakóng gahóm ag pagharì ay nag-abotéy.

Imáw ra kag karapatán ni Kristo nak Ida ingparayá,

ay ma-ipapakíta-éy ra.

Dahil kináng Satanás nak adlaw gab-í

^p12:3 Daniél 7:7. Inggwát maramong istorya it mga tawo tong una nahanungór sa inra ingtatawag nak “bakunawa” o “dragón”. Sa isip it mga taga Ehipto, kag bakunawa o dragón ay tuyár sa marakóng bu-ada. Sa isip it mga taga ibáng lugár, kalí ay tuyár sa abáng habang sawá nak nag-i-istár sa yawór. Kalí ay ingpapatuyar kang Satanás. Kag ida sampuyong sungay ay simbulo it rakóng ka-ayaman ag kag ida mga kurona ay simbulo it rakóng gahóm.

^q12:6 Basaha ra kag ingsisilíng sa 11:3, rahâ sa ubós.

^r12:7 Daniél 12:1.

ay nagpapanirà sa atò mga hali sa pagtu-o sa atubangan it Diós, sidá ngasing ay inghuyogéy halín sa langit.

¹¹ Si Satanás ay gingpirde it atò mga hali parayan sa rugò it kináng inggisilíng nak Anák it Karnero nak nabuhos tong Sidá'y namatáy, ag parayan ra sa inra pagpamatu-or tungór sa bisaya it Diós, dahil wayâ ninrá gig-inakan kag inra kabuhì, kundì nagpadayon sinrá sa pagtu-o abér sa tungâ it inra kamatayon.

¹² Kadâ kamó nak rahinâ sa langit ay magkinasadya! Pero kamó nak rutó sa dutà ag karagatán ay kalulu-oy dahil kahahadlok kag inro ma-a-aguman, kumo inghuyogéy si Satanás sa lugár kung hari-ín kamó. Ag abáng rakò kag ida kahangit, kumo ayam nidá nak malip-ot yangéy nak oras kag naghuhuyat sa idá.

¹³ Tong natagumpa-awan kináng bakunawa nak sidá yakí ay inghuyogéy sa dutà, ingyagór nidá kináng kabade nak nag-anák raháng kayake. ¹⁴ Pero kináng kabade ay gingtaw-an sa nak ra-an it ruháng pakpak nak na-ambit sa pakpak it marakóng agilá, agór makayupár sidá papagto sa mabatóng kabukiran kung hari-ín wayâ it abér usáng tawo nak naka-istár. Katóng lugár ay ginghanrà it Diós para sa ida agór rutó sidá riparahon sa suyór it tatlo'g-tungâ nak tu-ig,^s pramas masalbár sa pag-atake it kináng sawá nak imáw ra kináng bakunawa. ¹⁵ Kadâ kináng sawá ay nagbugwák it marakóng tubì nak nupay nagíng marakóng subâ pramas i-anor kináng kabade. ¹⁶ Ugaling kag dutà kag nagbulig raháng kabade, kumo kalí ay naggis-ak nak pay ginghigop kináng tubì nak ingbugwak it bakunawa. ¹⁷ Kadâ lalong nagsiklab kag kahangit it kináng bakunawa laban sa kabade, ag nagpakiglaba sidá sa ibáng mga inanak it kináng kabade, nak imáw katóng mga nagsusunór sa mga kasugu-án it Diós ag nagtu-o sa mga pamatu-or ni Hesús. ¹⁸ Ngani nagpagto kináng bakunawa sa habig it ragat ag nagtulay.

Kag Kahahadlok nak Hadop nak Nagyu-áw sa Ragat

13 ¹ Pagkatapos, nakità nakò kag usáng yabot ag kahahadlok nak hadop nak nagyu-áw sa ragat. Sidá ay inggwá it pitóng uyo ag sampuyong sungay nak di kurona kag bawat usá. Ag sa bawat uyo

^s12:14b Daniél 7:25; 12:7.

ay nakasuyat kag pangayan nak nagpapasipalà sa Diós.^t ² Kag hitsura it kalíng kahahadlok nak hadop ay nupay leopardo, pero kag ida sikí ay tuyár sa sikí it oso, ag kag ida yubà ay tuyár sa yubà it liyón. Ag ingta-ó it bakunawa rilí sa hadop kag ida sariling gahóm, pagigíng hari ag karapatán. ³ Pero namasran nakò nak kag usá sa mga uyo it kalíng hadop ay nagka-inggwá it marakóng ugár nak pay imáw it magigíng dahilán it ida kamatayon, pero kalí ay na-uli-an. Ag kag tanáng tawo sa kalibutan ay natingaya, kadâ sinrá ay nagsunór sa idá. ⁴ Nagdayaw sinrá sa bakunawa dahil sidá kag nagta-ó it karapatán rilí sa kahahadlok nak hadop. Ingdayaw ra ninrá kalíng kahahadlok nak hadop sa pagsilíng, “Sin-o arâ kag makakapareho dilíng hadop? Sin-o arâ kag makakapirdi sa idá?”

⁵ Bag-ó, gingtugutan it Diós kalíng kahahadlok nak hadop nak magbisaya it mga paghinambog ag mga pagpasipalà laban sa Idá. Ag kalí patí ay gingtaw-an it karapatán nak maggahóm sa suyór it kwarantay-dós nak buyan. ⁶ Ngani, padayon kag ida pagpasipalà sa Diós ag sa Ida pangayan, patí sa Ida istaran sa langit ag sa tanáng mga nag-i-istár rutó. ⁷ Sidá ay gingtugutan ra nak kalabanon kag mga sinakupan it Diós, ag sinrá ay apirdihón nidá. Gingtaw-an ra sidá it karapatán nak maggahóm sa tanáng mga lahi, angkan, linggwáhe ag nasyón sa kalibutan.^u ⁸ Kadâ tanáng tawo sa kalibutan ay nagdayaw dilíng kahahadlok nak hadop, puyra yang hagtó sa mga tawo nak kag inra mga ngayan ay nakasuyat sa libró kung hari-ín kag mga ngayan it mga magkaka-inggwá't kabuhì nak wayát katapusan. Kag inra mga pangayan ay nakasuyatéy rutó bag-ó pa gingtuga kag kalibutan. Ag kalíng libró ay sa irayom it gahóm it kináng inggisilíng nak Anák it Karnero nak it kató ay ingmatáy.

⁹ Abér si-o nak nagrurungóg, panimatì kamó it ma-ado.

¹⁰ Kung sin-o man kag ingbu-ót it Diós nak mapriso ay talagáng mapipriso.

Ag kung sin-o man kag ingbu-ót nak mamatáy sa matayóm ay talagáng mamamatáy sa matayóm.

Kadâ ngani kag mga sinakupan it Diós ay dapat magti-ís ag magpaninrugan sa inra pagtu-o.

^t13:1 Kalíng kahahadlok nak hadop kag simbulo it mga iba't-ibáng gobyerno nak nagkakalaban sa Diós.

^u13:5-7 Daniél 7:8,21,25; 11:36.

Kag Kahahadlok nak Hadop nak Nagliwás sa Dutà

¹¹ Pagkatapos, nakità ray nakò kag usá pang yabot ag kahahadlok nak hadop nak nagliwás sa dutà. Sidá ay inggwá it ruháng sungay nak na-ambit sa sungay it anák it karnero, pero kag ida boses ay nupay boses it bakunawa.^v ¹² Sidá ay ingtugyanán it tanáng karapatán it kináng unang kahahadlok nak hadop, ag ida ingpwera kag tanáng tawo nak magdayaw rutóng unang hadop nak di ugár nak dapat nak imáw tan-á nidá it ingkamatáy, pero na-uli-an. ¹³ Ag inggwá it abáng katitingayáng mga butáng nak ingpakità it kalíng pangruháng hadop. Dahil abér kayado, ay ida gingpababâ sa dutà halín sa ibabaw sa atubangan it mga tawo. ¹⁴ Kadâ maramò sidáng nalukong mga tawo sa kalibutan, parayan rilíng ida ingpapakità nak mga katitingayáng mga butáng nak ingtugot nak tumanon bilang ida pagserbisyo rahâ sa unang kahahadlok nak hadop. Ag ingsugò nidá kag mga tawo nak kurtihán kag usáng rebulto nak kahitsura it kináng unang hadop nak na-ugaran it matayóm pero nabuhì ray. ¹⁵ Ag kalíng pangruháng hadop ay gingtugutan nak taw-án it hingáb kalíng rebulto, ag gingtaw-an ra nidá kalí it abilidad nak magbisaya agór adayawon ra ninrá. Ag kag indí magdayaw dilíng rebulto ay amatyon. ¹⁶ Ag ingpwera it kalíng pangruháng kahahadlok nak hadop kag tanáng mga tawo nak magpamarka sa inrá tu-óng damót o yupa, abér mga tawong dungganon o mahirap man, manggaranon o kubós man, ag mga ulipon o bukô. ¹⁷ Inghumán nidá kalí pramás wayá't abér si-óng tawo nak makakabaligyà o makakabakáy man, kung wayâ it marka o numero nak imáw kag pinaka-tanrà it kináng unang hadop sa inra mga yawas.

¹⁸ Ay, kinahangyán nak kag tawo ay magíng ma-ayam pramas intyendihón kag gustong bisayahon it kalíng número it unang hadop nak kahahadlok. Kag tawo nak ma-ayam ay di abilidad nak sumadahon kag gustong bisayahon it kalíng número, dahil kalí ay katumbas it pangayan it tawo. Kalíng número ay sa-isyentos sa-isentay-sa-ís (666).

^v13:11 Kalíng kahahadlok nak hadop kag simbulo it mga iba't-ibáng systema it relíhiyon nak nagsakop sa mga nagkakalaban sa Diós. Kag inra hitsura ay pay mabu-ot pero kag inra ingbibisaya ay kuntra sa Diós.

Kag Ingsisilíng nak Anák it Karnero ag Kináng Ida mga Tinubós

14¹ Pagkatapos, akó ay napamuyat ray, ag abi ninró, hagtó ray yakí kináng inggisilíng nak Anák it Karnero nak nakatulay sa Baguntor it Sión.^w Ag hagtó ray ra ka-ibahan Nidá kag Ida syento kwarentay-kwatrong libong (144,000) mga tawo, ag sa inra mga yupa ay nakasuyat kag pangayan it kináng inggisilíng nak Anák it Karnero ag kag pangayan it Ida Tatay nak imáw kag Diós.² Masunór, narunggan nakò kag boses halín sa langit nak na-ambit sa makusog nak ragasras it marakóng busáy ag dagundong it pangrayugrog. Ag kináng boses ay pay pareho ra sa tunóg it maramong arpa nak ingkakaskas.³ Ag kináng syento kwarentay-kwatrong libong (144,000) mga tawo ay nakatinrog pa-atubang sa trono, sa ap-át nak buhíng tinuga ag sa baynti-kwatrong pinunò. Sinrá ay nagkikinanta it bag-óng kanta nak wayâ it abér si-óng nakaka-ayám, kundí sinrá yang nak mga gingtubós sa kalibutan.⁴ Imáw kalí sinrá tong wayáng gadór it narayanan nak pagpakasalâ tungór sa kabade, dahil sinrá ay nagpapangabuhî it malimpyo.^x Permi ninráng inggsusunór kináng inggisilíng nak Anák it Karnero abér hari-ín man Sidá magpagto. Sinrá ay ingtubós halín sa tanáng tawo sa kalibutan pramas ihalar sa Diós ag raháng inggisilíng nak Anák it Karnero, tuyár sa paghalar sa Diós it unang ani nak trigo.⁵ Wayáng gadór sinrá igbinakák, ag wayâ sinrá it kalibakan.

Kag mga Mensahe it Tatlong Anghél

⁶ Pagkatapos, nakità ra nakò kag usáng anghél nak nagyuyupár sa ibabaw it inra uyuhán. Rayá nidá kag Ma-adong Balità nak wayâ

^w14:1 Sa Baguntor nak Sión nakatugrok kag Templo sa Herusalém kung hari-ín nagdadayaw kag mga inanak ni Israël. Kung ka-usá kalíng ngayan ay ginggagamit para sa bug-ós nak Herusalém, nak imáw kag syudad nak ginahín it Diós para sa Ida mga katawuhan. Riling parti it Pahadág ay ingpapatungór sa langitnóng Herusalém. Basaha ra kag Pahadag 21:1-4.

^x14:4 Syempre wayâ nagsisilíng dilí nak kag tamang parayan it pag-asawa ay salâ. Sa Bibliyá kag pagpakig-usá it mga sinakupan it Diós sa Ida ay perming ingpapatuyar sa pagkatutom it mag-asawa sa usa'g-usá. Ag kung inggwá't nagbadâ sa pagsunór sa Diós, sidá ay pay nagkasalâ sa ida asawa parayan sa pagpangawatan (1 Cronico 5:25, Ezekiel 6:9 ag Oseas 9:1). Kadâ kag ingtutunguran it kalíng inggisilíng nak kag tawong “wayáng gadór it narayanan nak pagpakasalâ tungór sa kabade” ay kag tawo nak wayâ gibadâ sa Diós, kundí nagpadayon sa pagsunór sa Diós it hugót sa ida tagipusu-on.

gibabalhin hastáng sa wayá't katapusan, pramas ibantalà sa mga tawo sa tanáng mga nasyón, lahi, linggwáhe ag angkan sa kalibutan. ⁷Nagbisaya sidá it makusog ag nagsilíng, “Magka-inggwá kamó it kahadlok sa Diós, ag kilay-on kag Ida kahimaya-an, dahil nag-abotéy kag oras it Ida paghusgár sa mga tawo. Kadâ dayawon Sidá nak nagtuga it langit ag dutà, ragat, ag mga tuburán ag mga subâ.”

⁸Bag-ó nagka-inggwá it pangruháng anghél nak nagsusunór ag nagsilíng, “Bagsakéy! Bagsakéy nak gadór katóng bantog nak syudád it Babilonya!^y Kumo kag mga tawo nak halín sa tanáng nasyón ay pay ingyayangó it mga taga rutó, nak kag gustong bisayahon ay kag mga nasyón ay nararayhan it inra malaw-ay nak pagpangabuhí.”

⁹Masunór ay inggwá ray it pangtatlóng anghél nak nagsusunór ag nagbisaya it makusog, “Kung sin-o man kag nagdadayaw rutóng unang kahahadlok nak hadop ag sa rebultong kahitsura it kató, ag nagbaton ra it tanrà it kinâ sa ida yupa o damót, ¹⁰sidá ay dapat nak apa-inumón it inggisilíng nak nakakayangóng inumon it Diós nak wayá't simbóg. Kag gustong bisayahon it kalí ay a-aguman nidá kag kahahadlok nak kahangit ag kaparusahan it Diós, nak wayá't halong kalu-oy. Sidá ay apahirapan sa kayado nak di halo nak asupre sa atubangan it mga bala-ang anghél ag raháng inggisilíng nak Anák it Karnero. ¹¹Ag wayâ pu-át it pa-ibabáw kag asó it kalíng kayado ag asupre kung hari-ín parayan dilí a-aguman nidá kag hapros hastáng sa wayá't katapusan. Adlaw gab-í kag pag-agom it hirap it kalíng nagdadayaw rutóng unang kahahadlok nak hadop ag sa rebultong kahitsura it kató, ag nagbaton ra it tanrà it kinâ sa ida yupa o damót ay wayâ it katapusan.”

¹²Kadâ nganì, kinahangyán nak kag mga sinakupan it Diós nak nagtutuman sa Ida mga kasugu-án ag nagtutu-o kang Hesus ay padayon nak matibay kag inra pagtu-o.

¹³Masunór ray, narunggan nakò kag bores halín sa langit nak nagsilíng, “Suyatán kalí. Tunà ngasing, abáng buynas kag mga tawo nak namatáy nak nagpakig-usá sa Gino-ong Hesus.”

^y14:8 Sa isip it mga ma-ayam sa Bibliyá kalíng bantog nak syudád nak ingtatawag ni Apostol Juán nak Babilonya ay ingpapatuyar sa syudád nak Roma. It katóng una pa nabantog kag syudád nak Babilonya dahil sa ida kaya-inan. Ag sa kapanahunan ni Apostol Juán kag mga taga Roma ay nagpapahirap sa mga nagtutu-o kang Kristo. Ag kag pagpamatu-or it kalí ay karamò kag inra ingpangmatáy. Basahá ra kag pagbisaya sa Pahadag 17:1-6, Salmo 137:1 ag Jeremias 51:12-13.

Ag nagkumporme kag Ispíritu Santo, “Matu-or kalí! Dahil oraséy para magpahuwayéy sinrá sa inra pagpangabudlay kung sa-unóng ita-óy sa inrá kag kabadarán it inra tanáng nahumán nak ma-ado.”

¹⁴ Ag tong napamuyat ray akó sa unhán ay abi ninró, inggwá it putíng rampog nak inggwá it naka-ingkór nak kag Ida hitsura ay nupay tawo.^z Ag sidá ay nakasoksok it kuronang buyawan ag di hudót nak matayóm nak kaw-it. ¹⁵ Bag-ó inggwá ray it nagliwás nak anghél sa Templo ag sidá ay nagbisaya it makusog hagtó sa naka-ingkór sa rampog, sa pagsilíng, “Pagtóy, gamita kag Imo kaw-it nak panggapas, dahil hinogéy kag anihón sa dutà. Oraséy para anihon.” ¹⁶ Kadâ Katóng naka-ingkór sa rampog ay nagpagto ag nagkaw-it hanggáng nataposéy kag anihón sa bug-ós nak kalibutan.

¹⁷ Ag marugay-rugáy, inggwá ray it anghél nak nagliwás sa Templo sa langit nak di hudót rang matayóm nak kaw-it. ¹⁸ Masunór, inggwá ray it usáng anghél nak nagliwás sa bandang altár, ag kináng anghél ay ingtaw-an it responsibilidad nak magripa sa kayado. Ag sidá ay nagbisaya it makusog hagtó sa anghél nak di hudót nak matayom nak kaw-it ag nagsilíng, “Pagtóy, gamita kag imo kaw-it nak panggapas, ag anihonéy kag mga ubas sa kalibutan dahil hinogéy kinâ.” ¹⁹ Kadâ nagpagto sidá rutó ag ing-utoy nidá kag tanáng bunga it ubas sa bug-ós nak kalibutan. Masunór, gingtipon nidá kinâ, bag-ó gingrayá ag inghuyog sa marakóng pusa-an. Kag natabô sa mga ubas ay ingpapatuyar ra sa matatabô sa mga tawo nak ma-agom it kahahadlok nak kahangit ag pagparusa it Diós. ²⁰ Ag rutó sa pusa-an sa liwás it syudad, tong nagi-ukéy kag mga ubas, kag nagliwás ngani ay rugô. Ag tunà rutó, kag yadô it pag-ilíg it kináng rugô ay umabot sa tresyentos baynti (320) kilometro, ag kag rayom ay abot hanggáng li-og it mata-as nak kabayo.^a

^z14:14 Sa pagsalin it bisaya por bisayang Griyego kag “hitsurang Anák it Tawo” ay “Ida hitsura ay nupay tawo” sa Así nak bisaya. Kalíng “Anák it Tawo” kag titulo nak ing-akò ni Hesús it katóng Sidá ay nagpakatawo. Basaha ra kag Daniél 7:13-14 ag Markos 8:31.

^a14:20 Kag ta-as it li-og it mga kabayo sa inra mga bansa ay subra sa usáng rupá ag tatlóng rangaw (1.3 metro).

KAG PITÓNG MARAKÓNG MAYUKÓNG

Kag Pitóng Anghél nak di Rayáng Hulíng mga Pagpahirap

15 ¹Ngasing, nakità nakò kag usá pang yabot ag katitingayáng tanrà sa langit. Nagka-inggwá it pitóng anghél nak ingtugyanán it pitóng pagpahirap. Kalí kag hulíng pagpahirap sa kalibutan, kumo dilí matatapos kag kahangit ag pagparusa it Diós sa tawo. ²Bag-ó inggwá akó it nakità nak nupay ragat nak nakakasilaw tuyár sa salamín ag nagrarayab-rayab nak pay kayado. Masunór, nakità nakò nak nakatulay sa habig it kináng ragat, katóng mga tawo nak nakapirdi rutóng unang kahahadlok nak hadop dahil wayà sinrá igdayaw sa ida rebulto ag wayà sinrá gipamarka it kináng numero nak tanrà it pangayan it kináng hadop. Ag inggwá sinrá it hudót nak mga arpa nak ing-ta-ó sa inra it Diós. ³Ag ingkikinanta ninrá kag kanta ni Móises nak ulipon it Diós, patí kag kanta it kináng ingsisilíng nak Anák it Karnero, nak nagsisilíng,

“Amò Gino-ong Diós nak Makagagahom,
kag Imo inghumán ay abáng ado ag katitingayá.
Ikáw nak Harì it tanáng nasyón,

kag tanán nak Imo inghumán ay matarong ag matu-or.

⁴Bawat tawo ay dapat magka-inggwá it kahadlok sa Imo, Gino-o, ag maghimayà sa Imo pangayan.

Dahil Ikáw yang nak gadór kag Bala-an,
ag tanáng mga nasyón ay mapayungot ag madayaw sa Imo,
kumo nakità it tanán kag Imo pagkamatarong.”

⁵Pagkatapos ninráng magkanta, nakità nakò nak nakabukás kag Pinaka-sagradong Lugár it Templo sa langit kung hari-íng nakatagò kag nakasuyat nak mga kasugu-án it Diós. ⁶Ag nagliniwas rahâ sa Templo katóng pitóng anghél nak ingtugyanán it pitóng pagpahirap. Sinrá ay nakasoksok it magandáng yamít nak puro putí ag abáng silaw. Ag inggwá ra sinrá it sas nak buyawan nak nakapalibot sa inra rughán. ⁷Masunór, kag usá sa ap-át nak buhíng tinuga ay nagpanagtag it pitóng marakóng mayukóng rutó sa pitóng anghél. Ag kalíng mayukóng ay punó it kahangit ag pagparusa it Diós nak buhí hastáng sa wayá't katapusan. ⁸Pagkabaton ninrá it kalí, kag Templo ay napunô it asó bilang tanrà it kahimaya-an ag pagkagamhanan it Diós, kadâ wayâ it abér si-óng makakasuyór rahâ hangga't wayâ natatapos kalíng pitóng pagpahirap nak ingtugyan sa pitóng anghél.

Kag Pitóng Marakóng Mayukóng nak Punô it Pagparusa it Diós

16¹ Pagkatapos it kinâ, narunggan nakò kag makusog nak bores halín sa Templo nak nagsugò sa pitóng anghél, “Pagtóy ag ibubô sa kalibutan kag suyór it kináng pitóng marakóng mayukóng nak punô it kahangit ag pagparusa it Diós.”

²Kadâ nagginanéy kag unang anghél ag ingbubô nidá sa bug-ós nak kalibutan kag suyór it ida rayáng marakóng mayukóng. Ag kag mga tawo nak inggwá it marka it katóng unang kahahadlok nak hadop ag nagdadayaw sa rebulto it kinâ, sinrá ay magkaka-inggwá it mga marangkong hubág nak abáng ya-in ag abáng hapros.

³Masunór, nagginanéy kag pangruháng anghél ag ingbubô nidá sa tanáng karagatán kag suyór it ida rayáng marakóng mayukóng. Ag kalí ay nagíng rugô tuyár sa nagbilóg nak rugô it minatáy, kadâ tanáng nabubuhì rahâ ay napangmatáy.

⁴Masunór, nagginanéy kag pangtatlong anghél ag ingbubô nidá sa tanáng mga subâ ag tuburán kag suyór it ida rayáng marakóng mayukóng. Ag kalí ay nagíng rugô. ⁵Kalíng anghél nak nakatuka sa mga tubì ay nagsilíng,

“Ikáw nak Bala-an, Ikáw gihapon ngasing ag abér it kató pa, matarong kag Imo paghusgár nak ahumanón sa inrá.

⁶Kumo angay yang kinâ nak Imo parusahan kináng nagpangmatáy it Imo mga sinakupan ag mga propeta, parayan sa Imo pagta-ó sa inra it rugô pramas inumón ninrá, nak kag gustong bisayahon ay a-aguman ninrá kag tamang pagpahirap para sa inra inghumán.”^b

⁷Ag narunggan ra nakò kag bores halín sa altár nak nagsilíng, “Oooh! Gino-ong Diós nak Makagagahom sa tanán, talagáng matu-or ag matarong kag Imo mga paghusgár.”

⁸Masunór, nagginanéy kag pang-ap-át nak anghél ag ingbubô nidá sa adlaw kag suyór it ida rayáng marakóng mayukóng. Ag kalí ay gingtaw-an it karapatán nak pasu-on kag mga tawo parayan sa subrang init nak pay kayado. ⁹Pero abér nabatyagán ninrá kag subrang init it kinâ, sinrá ay padayon gihapon sa pagpasipalà sa Diós nak inggwá it karapatán nak magta-ó it kalíng mga pagpahirap. Wayâ gihapon sinrá ighinuysoy ag talikran kag inra pagpakasalá pramas makata-ó sinrá it kadayawan sa Diós.

^b16:6 Isáias 49:26.

¹⁰ Masunór, naggínanéy kag pang-limáng anghél ag ingbubô nidá kag suyór it ida rayáng marakóng mayukóng sa trono it katóng unang kahahadlok nak hadop, ag sa mga banwa kung hari-ín sidá ay naghahari. Ag kalí ay nagruyóm. Kadâ kag mga tawo nak halín rutó ay napakagát sa rilà dahil sa subrang hirap ag hapros nak inra na-a-aguman. ¹¹ Kadâ nagbisaya sinrá it pagpasipalà sa Diós sa langit dahil rilíng subrang hapros ag dahil ra sa mga hubág. Ag wayâ gihapon sinrá ighinuysoy ag bada-an kag inra maya-íng inghihimò.

¹² Masunór, naggínanéy kag pang-an-óm nak anghél ag ingbubô nidá sa marakóng subâ it Yuprates kag suyór it ida rayáng marakóng mayukóng. Ag kag tubì rahâ ay nag-ití pramas ihanrà kag rayanán para sa mga hari ag inra mga sundalo nak mayusob halín sa Subatan.

¹³ Pagkatapos, nakità nakò kag tatlóng maya-ot nak tuyár sa hitsura it marakóng pakâ. Kag usá ay nagliwás sa yubà it bakunawa, kag usá ray ay sa yubà it kináng unang kahahadlok nak hadop, ag kag usá ay halín sa yubà it kináng ingsisilíng nak propetang nagpapangluko sa tawo nak imáw kináng pangruháng kahahadlok nak hadop.^c ¹⁴ Kalíng mga maya-ot ay di gahóm nak maghumán it mga katitingayáng mga butáng. Ag sa kahahadlok nak adlaw it paghukóm sa tanán it Diós nak Makagagahom, ay inglibot ninrá kag tanáng hari sa bug-ós nak kalibutan pramas tipunon para sa pagpakiglaba sa Idá.

¹⁵ Kadâ nagbisaya kag Gino-ong Hesu-Kristo, “Magíng listo kamó! Dahil Akó ay gulping ma-abót tuyár sa pagsuyór it usáng mananakáw. Abáng buynas kag perming listo nak naka-iliséy, dahil kahuhudà kung ma-abutan sidá nak naka-uba pa.”

¹⁶ Ag ingtitipon it kináng mga maya-ot kag tanáng mga hari nak nagkampéy sa inrá, kanunot kag inra mga sundalo, sa lugár nak ingtatawag nak Armagedón sa bisayang Hebrohanon.

¹⁷ Imáw kag oras kung sa-unó naggínanéy kag pang-pitóng anghél ag ingbubô nidá sa hangin kag suyór it ida marakóng mayukóng. Ag pagkabubô nidá it kalí sa hangin, ay nagka-inggwá it boses nak makusog halín sa trono sa Templo, nak nagsilíng, “Nataposéy kag tanán!” ¹⁸ Sa nak ra-an ay nagpinangilat ag nagpakapangrayugrog nak di rayang linog nak abáng kusog. Imáw kalí kag pinaka-makusog nak linog sa bug-ós nak istorya it mga katawuhan sa kalibutan. Talagáng imáw kalí kag pinaka-makusog sa tanán! ¹⁹ Kadâ kináng

^c16:13 Tunà dilíng bersikulo kináng pangruháng kahahadlok nak hadop halín sa dutà ay ingtatawag nak propeta nak nagpapangluko sa tawo. (Pahadag 13:11-15, 19:20 ag 20:10.)

bantog nak syudád^d ay naparti sa tatlong parti ag kag mga syudád it iba't-ibáng nasyón ay nagubâ. Ngani, wayâ nalimti it Diós nak parusahan kináng bantog nak syudád it Babilonya. Kadâ ingpa-ubós it inóm sa inrá kag ingsisilíng nak nakakayangóng inumon, nak kag gustong bisayahon ay, ma-a-aguman nak gadór ninrá kag kahahadlok nak kahangit ag kaparusahan it Diós sa inra pagpakasalâ. ²⁰ Kag tanáng islá ay nawagit ag kag mga baguntor ay nagpanas. ²¹ Ag nagpaka-rugos ra it maragkong yelo nak kag bug-at ay na-abót it singkuenta kilo, ag nabuyagsakán ngani kag mga tawo. Kadâ dahil sa subrang pagpahirap sa inrá it kalí, sinrá ay nagbinisaya it rakóng pagpasipalâ laban sa Diós.

KAG PAGBAGSAK IT SYUDÁD IT BABILONYA

Nahanungór sa Maya-ing Kabade nak Nakasakáy sa Unang Kahahadlok nak Hadop

17 ¹ Tong nataposéy kináng tanán, kag usá rutóng pitóng anghél nak di hudót nak pitóng marakóng mayukóng ay nagpayungot sa akò ag nagsilíng, “Maléy, ipakitâ nakò sa imo kag pagparusa sa maya-ing kabade^e nak imáw katóng nabantog nak syudád nak nakapwesto kung hari-ín kag maramong subâ. ² Ingrahuyò nidá kag mga hari sa bug-ós nak kalibutan nak magíng ida pay kawatan, ag kag mga tawo dilí sa kalibutan ay nupáy nayangó sa ayak it ida kaya-inan.”

³ Masunór, inggamhán akó it Ispíritu Santo, ag pay ingrayá akó sa mabatóng kabukiran kung hari-ín wayâ it abér usáng tawo nak naka-istár. Ag pag-abót nakò rutó, nakitâ nakò kag usáng kabade nak nakasakáy sa kahahadlok nak puyang hadop, nak imáw katóng hadop nak inggwá it pitóng uyo ag sampuyong sungay. Ag kag ida yawas ay punò it mga nakasuyat nak pangayan bilang pagpasipalâ

^d16:19 Sa isip it ibáng mga ma-ayam sa Bibliyá kalí ay “syudád it Babilonya” nak it kató ay ingpatuyar sa syudád nak Roma, pero sa isip ray it ibá kalí ay “syudád nak Herusalém”. Basaha ra kag Pahadag 17:1.

^e17:1 Pilang beses sa Bibliyá ingtatawag it Diós nak maya-ing kabade kag mga importanting syudád nak naghihimò it ya-in. Imáw kag ingsisilíng it Diós dilí tungór sa syudád it Roma parayan sa pagtawag rutó nak Babilonya dahil kalí ay nabantog it kató nak abáng ya-in kag inghihimò it mga taga rutó. Kag ibáng syudád nak ingtatawag ra it Diós nak maya-ing kabade ay Herusalem (Pahadag 1:21), Nineve (Nahum 3:1-4) ag Tiro (Isáias 23:15-17).

laban sa Diós.^f ⁴ Ag kalíng kabade ay nakasoksok it mamahayong barò nak kulay-ubi ag puyá nak maramong rebete nak mga buyawan, mamahayong bató ag perlas. Hudót nidá kag usáng buyawang kupa nak punô it kaya-inan ag kadupitán it tanáng kalaw-ayan nak ida inghumán.^g ⁵ Ag nakasuyat sa ida yupa kag nupay pangayan nidá nak inggwá it tinagô nak gustong bisayahon nak,

“SYUDÁD NAK BABILONYA NAK BANTOG!

NANAY IT TANÁNG MGA MAYA-ING KABADE

AG TANÁNG KALAW-AYAN SA KALIBUTAN.”

⁶ Ag namalayan nakò nak yangó kalíng kabade, ag nupay nayangó sidá sa pag-inóm it rugô it mga sinakupan it Diós nak ingpamatáy alang-alang sa inra pagpamatu-or tungór kang Hesús. Pagkakità nakò dilí, natingaya nak gadór akó.

⁷ Ag nagsilíng ray kináng anghél sa akò, “Asing natingaya ka? Ipahadag nakò sa imo kag tinagong gustong bisayahon tungór rilíng kabade ag sa ida ingsasakyán nak hadop nak inggwá it pitóng uyo ag sampuyong sungay. ⁸ Kalíng imo nakità nak unang kahahadlok nak hadop ay buhî it katóng una pa, pero wáya-éy ngasing. Ugaling, indi-éy marugay, sidá ay mayu-áw ray halín rutó sa pinaka-irayom nak lugár kung hari-ín ay indî matugkár.^h Ag halín rutó, aray-on ray sidá sa lugár kung hari-ín aparusahan sidá hastáng sa wayá't katapusan. Ag ma-abót kag oras nak makità kalíng hadop it mga tawo sa kalibutan nak kag inra mga ngayan ay wayâ nakasuyat sa libró kung hari-ín ay ingsusuyat kag mga ngayan it mga inggwá it kabuhì nak wayá't katapusan, nak nakasuyat rahâ abér bag-ó pa sa pagtuga it kalibutan. Ag pag nakità ninrá kalí, matitingaya nak gadór sinrá dahil kalíng unang hadop nak kahahadlok ay buhî abér it kató pa, pero wáya-éy ngasing, ag sa pala-abuton ay mapakità ray liwát.”

⁹ Nagpadayon gihapon kináng anghél sa pagsilíng, “Kinahangyán nak magíng ma-ayam kag tawo nak intyendi-hón kag gustong bisayahon it kalíng unang kahahadlok nak hadop. Kag pitóng uyo nidá ay ingpapatuyar sa pitóng baguntor kung hari-ín ing-i-ingkurán

^f17:3 Basaha ra kag Pahadag 13:1.

^g17:4 Sa mga bisaya it Dios, kag tawo nak nagbadà sa pagserbisyo sa Dios ag ingpalabí nidá kag ibáng mga butáng ay ingpapatuyar sa kabade nak nag-u-ubáy sa bukò ida tunay nak asawa pramas makakwarta.

^h17:8 Basaha ra kag Lukas 8:30-31.

it kalíng maya-ing kabade,¹ patí sa pitóng hari ra. ¹⁰ Ag tungór sa kalíng mga hari, kag limá ay naba-oyéy. Kag usá ay naghahari pa hastáng ngasing, ag inggwá pa it usá nak ma-abót pa yang sa pala-abutong panahón, pero kag ida paghari ay indî yang marugay. ¹¹ Ag kalíng unang kahahadlok nak hadop nak buhî it katóng una pa, pero ngasing ay waya-éy, ay imáw sidá kag magigíng pangwayóng hari. Pero usá gihapon sidá rilí sa pitó. Ag pagpakitâ ray nidá, sidá ay aray-on sa lugár kung hari-ín aparusahan sidá hastáng sa wayá't katapusan.

¹² Ag kag sampuyong sungay nidá nak imo nakitâ, ay ingpatatuyar sa sampuyong hari nak wayâ pa ighahari. Pero sinrá ay matatawan it karapatán nak maghari ka-ibahan it kalíng unang hadop nak kahahadlok sa suyór it usáng oras. ¹³⁻¹⁴ Kalíng sampuyong hari ay nagka-usá sa inra tuyò nak makikipaglaban raháng ingsisilíng nak Anák it Karnero, kadâ ingpa-irayom ninrá kag inra sarili sa gahóm ag karapatán it kalíng unang hadop nak kahahadlok. Pero kináng ingsisilíng nak Anák it Karnero kag mapirde sa inrá, ka-ibahan kag mga matutom ag piniling tawo nak Ida ingtawag nak magsunór sa Idá. Ag sinrá kag mapirde rahâ sa sampuyong hari dahil kináng ingsisilíng nak Anák it Karnero kag Gino-o it mga gino-o ag Hari it mga hari.”

¹⁵ Ag nagpadayon pa kináng anghél sa pagbisaya sa akò sa pagsilíng, “Kináng mga subâ nak imo nakitâ kung hari-íng ing-i-ingkurán it maya-ing kabade, ay sinrá kag ingpatatuyar sa maramong tawo, sa mga angkan, nasyón ag linggwáhe. ¹⁶ Ma-abót kag adlaw kung sa-unó kináng sampuyong sungay nak ingpatatuyar sa mga hari, nak imo nakitâ, ag kalíng unang hadop nak kahahadlok ay mahahangit rilí sa maya-ing kabade. A-agawon ninrá kag tanáng mga pag-a-arì nidá ag ibilin sidá nak naka-ubá, bag-ó pay aka-unon ninrá kag ida unór ag sunugon kag nataturâ. ¹⁷ Matatabô kalí dahil ing-pa-abót it Diós sa inra tagipusu-on nak magka-usá sa inra tuyò nak ipa-irayom kag inra mga ginghari-án rilí sa unang hadop nak kahahadlok, hanggáng wayâ pa natutupár kag tanáng gingbisaya it Diós. ¹⁸ Ag para rilí sa kabade nak imo nakitâ, sidá ay ingpatatuyar

¹17:9 Kag lugár kung hari-íng igpatugrukán it syudad nak Roma ay matu-or nak asa pitóng baguntor.

rutó sa bantog nak syudád nak nasasakupan it tanáng mga hari sa kalibutan.^j

Kag Pagbagsak it Syudád nak Babilonya

18¹ Pagkatapos it kalíng tanán, nakità nakò kag usá pang anghél nak nagpipilhig halín sa langit. Sidá ay abáng gamhanan, ag kag bug-ós nak kalibutan ay inghahadagan it ida rakóng kahimaya-an.² Nag-ukáw sidá it makusog,

“Bagsakéy! Bagsakéy nak gadór katóng bantog nak syudád it Babilonya!

Palhit nak istaran yangéy sidá ngasing ag kulungan it mga maya-ot,

patí pugar it madupít nak mga pispis ag yukuhan it mga ilahas.

³ Dahil kag mga tawo nak halín sa tanáng nasyón ay pay ingyayangó it mga taga rutó,

ka-umir kag inra mga hari, nak kag gustong bisayahon ay, kag mga nasyón ay nararayhan it inra malaw-ay nak pagpangabuhî.

Ag kag mga negosyante halín sa bug-ós nak kalibutan ay nagíng manggaranon dahil sa mga tawo rutó nak nagpapakahanap it subrang luhò.”

⁴ Pagkatapos, narunggan nakò kag ibáng boses halín sa langit nak nagsilíng,

“Akò katawuhan, liwás ag magpayadò sa idá!

Bada-ey ig-ibá sa ida mga kasal-anan pramas indí kamó maparusahan ka-ibahan nidá.^k

⁵ Kumo sa subrang ramo-éy it ida mga salâ, kadâ pay abotéy kinâ hanggáng langit,

ag indíng gadór malimtan it Diós kag mga kaya-inan nak ida inghumán.

⁶ Kadâ abayusan sidá it parehong hirap nak ida inghimò sa ibá.

Ag bukò yang kinâ, kundí doble-doble kag ma-a-aguman nak parusa

dahil sa ida inghumán nak kaya-inan.

Kag isog it inumon nak ida ingtempla para ipa-inóm sa ibá,

^j17:18 Sa isip it mga ma-ayam sa Bibliyá kag syudád nak Roma kag ingpapatunguran dilí.

^k18:4 Sa bisayang Griyego kalíng bisayang “maparusahan” kag pagparaya sa tawo it “mga pesti” o “mga silot.”

ay mas dubli kag isog nak ipa-inóm sa idá.¹

⁷ Kung pa-unóng sidá ay nagpasasà ag nagminata-ás sa ibá ay imáw ra,

kag kabaydo it kalí ay pagpahirap ag kalisór.

Dahil silíng nidá sa ida sarili,

‘Haléy akóng naggagahóm bilang Reyna! Buko-éy akó balo, ag indi-éy nak gadór akó magranas it kalisuran!’

⁸ Kadâ dahil dilíng ida pagmarakô,

sa suyór it usáng adlaw ay marinungan it abót sa ida kag kahirapan,

kamatayon, kalisuran ag kagutuman, bag-ó asunugon pa sidá.

Dahil kag maparusa sa ida ay wayá’t ibá kundî kag Gino-ong Diós nak gamhanan.

⁹ Mapakapanambitan ag mahaguy-hoy kináng mga hari sa kalibutan nak ida nagíng pay kawatan nak nagpasasà sa idá, pag ma-antaw ninrá kag asó nak nagpapa-ibabáw halín sa pagkasunog sa idá. ¹⁰ Matulay yang sinrá sa mayadô dahil hadlók ra sinrá nak marayahig sa ingrananas nidá nak parusa. Napisilíng sinrá,

‘Kalulu-oy! Kalulu-oy talagá kináng bantog nak syudad it Babilonya!

Abér sidá ay bantog, sa suyór it usáng oras yang, sidá ay tinama-an it parusa!’

¹¹ Ag dahil sa idá, mapanambitan ra ag mapakalisór kináng mga negosyante halín sa tanáng parti it kalibutan, dahil waya-éy it mabakáy it inra mga paninrá. ¹² Waya-éy it mabakáy it inra mga ingbabaligyà nak mga buyawan, pilak, mamahayong bató ag perlas, patí kag inra mamahayong tela, tuyár sa lino ag seda, ag kag mga tininà nak tela nak kulay-ubi ag puyá. Waya-éy ra it mabakáy it inra mga mabangyong kahoy ag tanáng mga klase it mga butáng nak humán sa mahabang pangil it elepante, kahoy nak nara, tansò, bakal ag marmol. ¹³ Imáw ra, kag inra mga panamdà ag pangpalasa, buyóng ag pabangyo tuyár sa mira ag insenso, patí kag inra ingbabaligyà nak ayak, lana it olibo, ma-adong klase it arina, ag trigo. Ag waya-éy ra it mabakáy it inra mga baka, karnero, kabayo ag karwahe, ag abér mga tawo nak inra ingbabaligyà bilang ulipon.

¹18:6 Kag ingsilíng sa bisayang Griyego nak “Kag isog it inumon nak ida ingtempla para ipa-inóm sa ibá, ay mas dubli kag isog nak ipa-inóm sa idá” kag usáng ekspresyon ninrá. Kag gustong bisayahon it kalí ay kag parusa nak ingpa-agom ninrá sa ibá ay mas adúblihon pa kag parusa nak inra ma-a-aguman halín sa Diós.

¹⁴Tanáng mga negosyante ay makakasíling, ‘Kanugon, waya-éy kag tanáng mga ma-ado ag malasang prutas nak inro inghahanrom. Indi-éy ninró makità liwát kag tanáng mga mamahayon ag magandáng ari-ari-an nak inro nakasanayan.’ ¹⁵Matulay yang ra sa mayadó kináng mga negosyante nak nagíng manggaranon parayan sa inra pagnegosyo sa mga taga rutó, dahil hadlok ra sinrá nak madamay sa ingraranas nidá nak parusa. Mapakapanambitan ag mahaguy-hoy nak gadór sinrá, ¹⁶sa pagsíling,

‘Kalulu-oy! Kalulu-oy talagá kináng bantog nak syudád it Babilonya!

Dati sidá ay manggaranon ag kag mga taga rutó ay nakasoksok it mamahayong barò

nak kulay-ubi ag puyá, nak yarì sa lino,

ag di maramong rebete nak mga buyawan, mamahayong bató ag perlas.

¹⁷Hamak, sa suyór it usáng oras yang,

kag ida tanáng marakóng manggár ay napangwagit!’

Ag kag tanáng mga timunél, mga pasahero, mga tripulanti ag tanáng mga mangingisrâ, sinrá tanán ay matulay yang ra sa mayadó ¹⁸ag mapanambitan it makusog habáng ing-a-antaw ninrá kag asó nak nagpapa-ibabáw halín sa pagkasunog rutó sa syudád. Makakasíling sinrá, ‘Abaaaáh! Waya-éy it kapareho kag ka-uswagán it syudád nak kató!’ ¹⁹Ag sa inra kalisór, awisikán ninrá it taybo kag inra uyo habáng padayon kag inra pagpanambitan, pagtibaw ag pagpakalisór. Ag masíling sinrá,

‘Kalulu-oy! Kalulu-oy talagá kináng bantog nak syudád it Babilonya!

Kag ida subrang rakô nak manggár ay imáw it mas lalo pang nagpapayaman sa tanáng mga tag-iya it mga sasakyáng pangragat,

pero sa suyór it usáng oras yang ay kináng tanán ay napangwagit!

²⁰Pero kamó nak asa langit, magkinasadya kamó!

Kamó nak mga sinakupan it Diós, mga apostoles ag mga propeta, ay magkinasadya,

dahil ginghusgaranéy ag gingparusahanéy it Diós katóng mga taga Babilonya,

bilang bayos sa inra paghusgár ag pagpahirap sa inró.”

²¹ Pagkatapos, inggwá ray it usá pang anghél nak abáng kusog nak nag-alsa it marakóng bató tuyár sa pinaka-marakóng pangibabaw nak bató it gilingan,^m ag ida ing-itsa sa ragat sa pagsilíng,

“Tuyár kalí kag pagwasak sa imó, bantog nak syudád it Babilonya!
Mawawagit ikáw ag indi-éy nak gadór ikáw makità liwát.

²² Kadâ kag bores it mga manganganta,
ag tunóg it mga manugkas-kas it arpa,
ag manughuyop it plawta ag trumpeta,
ay indi-éy marunggan liwát rutó sa imó.

Ag imáw ra katóng mga ma-ayam magyaya it yantok,
magkorte sa kahoy ag magtil-til sa bató, ay indi-éy makità
liwát.

Ag abér kag tunóg it gilingán ay indi-éy marunggan liwát.

²³ Waya-éy nak gadór it abér iwág nak na-a-aninag rutó sa imó,
ag waya-éy ra it masadyang bores nak narurunggan it ingkakasáy
nak magnobyó.

Dati kag imo mga negosyante ay imáw it nagpanguna sa mga
nagnegosyo dilí sa kalibutan,
ag kag mga tawo nak imo narayhan ay maramò dahil
nagpatuyar sinrá sa kaya-inan nak imo perming ginghihimò.

Pero ngasing imawéy kalí kag pagparusa sa imó.

²⁴ Ag subra pa hinâ kag parusa sa inró nak taga Babilonya,
kumo sa intro nakità kag pagbuhos it rugô
it tanáng mga propeta ag ibáng mga sinakupan it Diós
nak ingmatáy it mga tawo sa bug-ós nak kalibutan.”

Kag Inra Pagdayaw sa Diós sa Langit

19¹ Pagkatapos it kinâ, narunggan nakò kag nupay ingpag-usáng
makusog nak bores it abáng ramong mga tawo sa langit nak
nagkakanta it tuyár it kalí,

“Haleluya!ⁿ

Dayawon natò kag Diós nak imáw kag atò Manluluwás
nak Mahimaya-on ag Makagagahom.

^m18:21 Sa inra kultura, kalíng marakóng pangibabaw nak bató it gilingan ay katóng ingpapalibor parayan sa asno nak nakahigót rahâ habang naglilibot.

ⁿ19:1,3,4,6 Sa kamatu-uran kag bisaya nak inggamit ni Apostol Juan dilí ay Hebrohanong “Haleluya!” ag bukò Griyego. Ap-át nak beses nidáng ingmitlang dilí. Ag kaka-ibá kalí dahil wayáng gadór kalí gimitlangá sa ibáng parti it Bag-óng Kasuyatan.

² Dahil matu-or ag matarong kag Ida paghusgár,
 kumo inghusgarán Nidá ag ingparusahan katóng maya-ing
 kabading bantóg,
 nak nagrarahuyò sa mga tawo sa kalibutan nak mag-ibá
 sa ida malaw-ay nak parayan it pagpangabuhî.
 Ag nagbayos ra Sidá rutóng kabade sa pagkamatáy sa Ida mga
 sinakupan.”

³ Masunór, sinrá ay nagkanta liwát,
 “Haleluya!

Dahil kag asó halín rutóng kabading nasusunog
 ay wayá't pu-át it pa-ibabáw hastáng sa wayá't katapusan.”

⁴ Masunór ray, katóng baynti-kwatrong pinunò ag katóng ap-át nak
 buhíng tinuga nak perming nagdadayaw sa Diós nak naka-ingkór sa
 trono ay nagyinuór it pasobsob sa Ida atubangan ag nagsilíng,
 “Kabáy pa! Haleluya!”

KAG HULÍNG MGA MATABÔ

Kag Kasáy it Ingsisilíng nak Anák it Karnero

⁵ Pagkatapos it kinâ, inggwá it boses nak halín sa bandang trono
 nak nagsilíng,

“Dayawon ninró kag atò Diós!

Kamóng tanán nak Ida mga sugu-ón

nak di kahadlok sa Idá, ma-isót man o marakô.”

⁶ Masunór, narunggan ray nakò kináng nupay ingpag-usáng boses
 it abáng ramong mga tawo nak na-ambit sa makusog nak ragasras it
 marakóng busáy ag nupay dagundong it pangrayugrog. Ag sinrá ay
 nagkinanta,

“Haleluya!

Dahil kag atò Gino-ong Diós nak Makagagahom ay naghahari sa
 tanán.

⁷ Mayukso kitá sa kasadya ag ita-ó sa Ida kag tanáng kadayawan,
 kumo nag-abotéy kag oras it kasáy it kináng inggisilíng nak
 Anák it Karnero,
 ag nakahanra-éy kag Ida nobya.^o

^o19:7 Kag gustong bisayahon it kalí, ay asapuyón it Gino-ong Hesús kag tanáng
 nagpakig-usá nak magtu-ó sa Ida pramas magíng ka-ibahan ninrá Sidá sa langit
 hastáng wayá't katapusan. Basaha ra kag Isáias 54:5-7, Oseas 2:19, Mateo 22:2-14
 ag Epezo 5:21-33.

⁸ Ingsoksokanáy sidá it magandáng barò nak purong putí, kasusilaw ag abáng limpyo.”

Kag gustong bisayahon it kalíng putí nak barò ay kag mga ma-adong buhat nak inghumán it mga sinakupan it Diós.

⁹ Bag-ó inggwá it anghél nak nagbisaya sa akò, “Suyatán kalí: Abáng buynas kag tawo nak ing-ikag nak makika-on sa rungawan sa kasáy it kináng ingsisilíng nak Anák it Karnero.”

Ag ingrugang pa nidá, “Kalí kag klaro nak mga bisaya it Diós.”

¹⁰ Pagkasilíng nidá it kinâ, akó ay napasobsob sa ida sikihán pramas dayawon sidá. Pero nagpa-indí sidá, “Ayâ! Bada-ey gi-humaná! Dahil akó ay sugu-ón rang pareho sa imo ag imo mga hali sa pagtu-o nak nagpapamatu-or tungór kang Hesús. Kag Diós kag dapat dayawon, dahil kag ingpamatu-or ni Hesús ay kag ingtoytoy it Ispíritu Santo para ibantalà it mga propeta.”

Kag Nakasakáy sa Putíng Kabayo

¹¹ Ngasing, nakità nakò nak kag langit ay nabuksan, ag abi ninró, inggwá ityáng gupling nag-abót nak putíng kabayo kung hari-ín nakasakáy kag usá nak ingtatawag nak Masasaligan ag Matu-or. Matarong kag Ida paghusgár ag pagpakiglaba sa Ida mga ka-away.

¹² Kag Ida matá ay pay kayado nak nagbabagá ag maramong kurona kag Ida uyo. Ag inggwá it usá pang pangayan Nidá nak nakasuyat sa Idá, pero wayâ it abér si-óng nakaka-ayám it gustong bisayahon it kalí, kundî Sidá yang. ¹³ Sidá ay nakasoksok it barò nak pay ingyobyob sa rugô, ag kag tawag sa Ida ay Bisaya it Diós.^p ¹⁴ Ag kag nagsusunór sa Idá ay kag mga kasundaluhan it langit. Sinrá ay nakasakáy ra sa putíng mga kabayo ag sinrá ay nakasoksok it magandáng barò nak abáng putí ag wayáng gadór it tubág. ¹⁵ Ag Sidá nak ingtatawag nak Bisaya it Diós ay inggwá it pay matayóm nak espada nak nagliliwás sa Ida yubà,^q nak imáw kag Ida agamiton pramas perdihón kag mga nasyón nak indí magsukò sa Idá. Bag-ó agahumán Nidá sinrá tuyár sa di rayáng pamakóy nak bakal. Ag Sidá kag mapatupár sa inrá it rakóng kahangit ag pagparusa it Diós nak Makagagahom, tuyár sa pay inggigi-ok nak ubas pramas maliwás kag

^p19:13 Juan 1:1.

^q19:15a Epeso 6:17 ag Pahadag 1:16; 2:12.

dugà.^r ¹⁶ Rahâ sa bandang pa-a it Ida barò ay inggwá it nakasuyat nak pangayan:

“HARÌ IT MGA HARÌ AG GINO-O IT MGA GINO-O.”^s

¹⁷ Pagkatapos, nakità nakò kag ibáng anghél nak nakatulay sa adlaw, ag sidá ay nag-ayaba it makusog sa tanáng mga pispis nak nagyuyupár sa ka-uibabawan, sa pagsilíng, “Maléy! Tipón kamó para maka-ibahan sa maramong pagka-on nak inghanrà it Diós para sa inró. ¹⁸ Maléy kamó! Apasugtan kamó Nidá nak ka-unon kag unór it minatáy nak mga hari, mga sundalo ag inra mga pinunò, mga kabayo ag mga nakasakáy rahâ, patí kag mga tawo nak wayâ igpasakop sa Diós, ulipon man o bukò, ma-isót man o marakò.^t

¹⁹ Pagkatapos it kinâ, nakità ray nakò katóng unang hadop nak kahahadlok. Kag ida mga ka-ibahan ay kináng mga hari sa kalibutan kanunot kag inra mga sundalo nak nakatipon agór magyusob ag makikipaglaban rahâ sa nakasakáy sa putíng kabayo ag ida mga ka-ibahang sundalo. ²⁰ Pero katóng unang hadop nak kahahadlok ay narakóp, ag imáw ra katóng pangruháng hadop nak nagpapatuyar sa propeta^u nak ida ingtaw-an it gahóm nak mapangluko sa mga tawo parayan sa mga katitingayá nak ida inghumán. Ag kinâ kag nagíng rayan nak naluko tong mga tawong nagpamarka it tanrà it katóng unang hadop nak kahahadlok, nak nagdadayaw ra rutó sa rebulto nak kahitsura it kinâ. Kadâ ngani kalíng ruhá nak buhí gihapon, sinrá ay inghuyogéy sa nupay ragat nak puro kayado nak di halo nak asupre. ²¹ Tanáng inra mga sundalo ay ingpangmatáy parayan sa matayóm nak pay espada nak nagliliwás sa yubà it kináng nakasakáy sa putíng kabayo. Ag pagkatipon it kináng mga pispis, sinrá ay nagpakatukâ rahâ sa unór it kináng mga ingpangmatáy, hanggáng napakabusogéy sinrá.

Kag Usáng Libong Tu-ig

20¹ Ngasing, nakità nakò kag usáng anghél nak nagbababâ halín sa langit, nak di hudót nak marakóng kadina ag dawí para sa pwertahan it katóng pinaka-irayom nak lugár kung hari-ín ay

^r19:15 Kag pagpusâ sa mga ubas ay simbulo it kahahadlok nak kahangit ag pagparusa it Diós sa tawo.

^s19:16 1 Timoteo 6:15.

^t19:17-18 Basaha ra kag Ezekiel 39:17-20.

^u19:20 Kalíng inggisilíng nak propeta ay katóng pangruháng kahahadlok nak hadop nak nagliwás sa dutà. (Pahadag 13:11; 16:13; 20:10.)

indî matugkár. ²Ingrakóp nidá katóng bakunawa nak wayá't ibá kundî sidá katóng nagpakitá it kató pa bilang sawá nak imáw kag Maninirà nak ingtatawag rang Satanás.^v Pagkarakóp nidá dilí, sidá ay ingkadinahan sa suyór it usáng libong tu-ig. ³Ngani, inghuyog si Satanás rutó sa pinaka-irayom nak lugár kung hari-ín ay indî matugkar, ag ingсарhán. Pagkasará it kinâ ay ingkandaduhan it anghél ag ingpahuptan it silyo bilang marka it Diós, pramas indi-éy makaliwás sidá ag makapangluko ray sa mga nasyón habáng wayâ pa natatapos kináng usáng libong tu-ig. Pero pag matapos kinâ, sidá ay abuhi-an liwát it ma-isuting panahón yang.

⁴Pagkatapos it kinâ, nakitá nakò kag mga trono kung hari-íng naka-ingkór rahâ kag mga tawong intaw-an it karapatán nak maghusgár. Ag nakitá ra nakò kag mga ispírito it katóng mga ingmatáy it kató dahil sa inra pagpamatu-or tungór kang Hesús ag sa inra pagtudlò it mga bisaya it Diós. Sinrá ra katóng mga wayâ gi-dayaw hagtó sa unang hadop nak kahahadlok ag sa rebulto it kinâ, ag abér ida marka sa yupa ag damót ay wayâ sinrá. Sinrá ay gingbanhaw ni Kristo pramas magahóm ka-ibahan Nidá sa suyór it kináng usáng libong tu-ig. ⁵Imáw kalí kag ingtatawag nak unang pagbanhaw sa mga tawo. Kag nabibilín nak minatáy ay indî anay igbanhawón hanggát wayâ pa natatapos kináng usáng libong tu-ig. ⁶Abáng buynas kag tawo nak makaka-agom it kalíng unang pagbanhaw, kumo sidá kag usá sa mga ginahín para sa Diós. Indi-éy talagá sidá maka-agom it subrang pagpahirap it kináng inggisilíng nak pangruháng kamatayon, kundî sidá ay magigíng ka-ibahan sa mga ahimu-ong parì nak maserbisyo sa Diós ag kang Kristo. Ag sidá ra ay maharì ka-ibahan Nidá sa suyór it kináng usáng libong tu-ig.

Kag Pagkapirdi ag Pagparusa kang Satanás

⁷Pagkalipas it kináng usáng libong tu-ig, si Satanás ay abuhi-an halín sa pinaka-irayom kung hari-ín sidá ay nakakulóng. ⁸Ag pagkaliwás nidá sidá ay mapangluko ray sa tanáng mga nasyón sa ap-át nak parti it kalibutan. Kalíng mga nasyón ay ingtatawag nak Gog ag Magog.^w Atipunon nidá sinrá pramas makipaglaban, ag kag inra bilang ay tuyár sa ramò it mga baybay sa habig it ragat. ⁹Kalíng abáng ramong tawo nak ida ingtipon ay inra abaktasón kag kahaba-an it kalibutan halín sa inra inghalinán papagto rutóng

^v20:2 Henesis 3.

^w20:8 Ezekiel 38:2 ag 39:1.

marakóng syudád nak pinalanggà it Diós. Pag-abót ninrá rutó ay inra apalibutan kináng syudád nak istaran it mga sinakupan it Diós. Pero pag napalibútanéy kalí ay gulping magkaka-inggwá it kayado nak mahuhuyog halín sa langit ag sinrá ay ma-u-ubos it sunog.¹⁰ Ag para kang Satanás nak imáw kag nagpapangluko sa inrá, sidá ay ihuyog sa nupay ragat nak puro kayado nak di halo nak asupre, nak kung hari-ín ay hagtó ra inghuyog katóng unang hadop nak kahahadlok,^x ka-ibahan tong ida kakamping propeta nak imáw katóng pangruháng hadop kahahadlok nak nagpapangluko sa tawo.^y Ag sinráng tatló ay maranas it rakóng hirap adlaw ag gab-í hastáng sa wayát katapusan.

Kag Hulíng Paghugár it Diós sa Tawo

¹¹ Ngasing nak natáposéy kinâ, nakità nakò kag usáng marakóng putíng trono nak inggwá it naka-ingkór rahâ para maghugár. Tong nagy-áw kináng mahugár, kag langit ag dutà ay pay nagpangyasihas hastáng sa mawagit, ag indi-éy nak gadór sinrá nakità liwát dahil waya-éy it lugár para sa inrá rahâ.¹²⁻¹³ Bag-ó nakità ra nakò kag tanáng mga tawong namatáyéy, marakò man o ma-isót, nak nakatulay sa atubangan it kináng naka-ingkór sa trono. Sinrá ay naghálín sa Hades nak ingpapagtu-án it mga minatáy, ka-umir kag tanáng mga namatáy sa ragat ag kag yawas ay wayâ nakità. Ag habang akó ay nagmumuyat, inggwá't mga libró nak nakabukás rahâ.^z Bag-ó inggwá't usá pang libró nak nakabukás ag kag nakasuyat rahâ ay kag mga ngayan it tanáng gingtaw-an it kabuhing wayát katapusan. Ag kag nakasuyat rahâ sa ibáng mga libró ay kag tanáng ginghimò it tawo katóng sinrá ay nabubuhì pa. Ag pagkatapos, kag bawat tawo ay ginghusgarán kumporme sa ida ginghimò nak nakasuyat raháng mga libró.¹⁴ Pagkatapos, kag Kamatayon mismo ag katóng dating ingpapagtu-án it mga namatáyéy, nak kag tawag ay Hades, ay inghuyog rutóng nupay ragat nak puro kayado. Imáw kalí kag ingsisisilíng nak pangruháng kamatayon.¹⁵ Ag kung inggwá it tawo nak kag ngayan ay wayâ nakasuyat rahâ sa libró kung hari-íng nakasuyat kag mga ngayan

^x20:10a Kalíng unang hadop nak kahahadlok ay katóng nagy-áw sa ragat. (Pahadag 13:1; 16:13; 19:20.)

^y20:10b Kalíng pangruháng hadop nak kahahadlok ay katóng nagliwás sa dutà. (Pahadag 13:11; 16:13; 19:20.)

^z20:12 Daniél 7:10.

it tanáng gingtaw-an it kabuhing wayá't katapusan, sidá ra ay ginghuyog rutóng nupay ragat nak puro kayado.

KAG BAG-ONG LANGIT AG DUTÀ

21 ¹ Pagkatapos, nakità nakò kag bag-óng langit ag dutà, kumo kag dating langit ag dutà ay nawagitáy. Ag waya-éy ra it ragat. ² Nakità ra nakò nak inggwát usáng Bala-an nak Syudád nak imáw kag bag-óng Herusalém, nak nagbababâ halín sa Diós sa langit. Kalí ay hanrang-hanra-éy tuyár sa kabading akasayón nak nakasoksokéy it kagugandáng barò nak pangkasáy, agór magpakigkità sa ida mapapangasawa. ³ Masunór, narunggan nakò kag usáng makusog nak boses kung hari-ín kag trono, nak nagsilíng, “Muyati, kag istaran it Diós ay rilí ka-ibahan it Ida mga katawuhan, ag Sidá ay mapermi ka-ibahan ninrá hastáng sa wayá't katapusan. Sinrá ay akilay-on it Diós bilang Ida mga katawuhan, ag Sidá ay magigíng ka-ibahanéy nak gadór ninrá. Ag Sidá ra ay inráy akilay-on bilang inra Diós.^a ⁴ Apahiron Nidá kag inra tanáng yuhà ag kag mga tawo rutó ay indi-éy mamatáy. Waya-éy ra it malilisór o matibaw, ag abér mahapros ay indi-éy mabatyagán. Kumo kag mga dating parayan it pagpangabuhì dilí sa dutà ay nawagitáy.”

⁵ Bag-ó kináng naka-ingkór sa trono ay nagbisaya, ag nagsilíng, “Muyati, inghuhumán Nakò nak bag-ó kag tanán.” Ag masunór Ida ra ingsilíng sa akò, “Suyatán kalíng tanán nak mga ingsilíng Nakò, dahil kalí ay matu-or ag talagáng dapat patihan.”

⁶ Ag nagpadayon Sidá sa pagsilíng sa akò, “Kalíng tanáng butáng ay natumanéy. Akó kag ingtatawag nak Alpa ag Omega,^b dahil Akó kag Ka-una-unahan ag kag Katapusán. Akó kag nagtata-ó it tubì sa tawo nak na-u-uhaw, tubì nak wayá't badar, halín sa tuburán nak inghahalinán it tubì nak nagtata-ó it kabuhing wayá't katapusan. ⁷ Kung sin-o man kag mara-óg sa kaya-inan, sidá ay mapanublì it kalíng tanáng butáng. Ngani ida Akó akilay-on bilang ida Diós ag Akò ra sidá akilay-on bilang Akò anák. ⁸ Pero kag tawo nak nahadlok magpati sa Akò, ag kag tawong wayâ it pagtu-o, kag tawong inggwá it maya-ing pamatasan, mamamatáy tawo, nag-u-ubáy sa bukò ida sariling asawa, manug-amulít ag albularyo, nagdadayaw sa mga dios-diosan, ag tanáng bakakon, sinráng tanán ay ihuyog rutóng

^a21:3 2 Corinto 6:16.

^b21:6 Kag “Alpa” kag unang litra it alpabeto sa bisayang Griyego, ag kag “Omega” kag hulíng litra it inra alpabeto. Basaha ra kag Pahadag 1:8 ag 22:13.

nupay ragat nak puro kayado nak di halo nak asupre, kung hari-ín sinrá mapermi hastáng sa wayá't katapusan. Imáw kalí kináng ingsisilíng nak pangruháng kamatayon.

⁹Pagkatapos, usá rutó sa pitóng anghél nak inggwá it pitóng marakóng mayukóng nak punô it katóng pitóng hulíng pagpahirap sa tawo ay nagpayungot sa akò ag nagsilíng, “Maléy dilí, ipakità nakò sa imo kag kabading akasayón sa ida nak ingsisilíng nak Anák it Karnero.” ¹⁰ Bag-ó parayan sa gahóm it Ispíritu Santo, akó ay ingrayá it kináng anghél rutó sa tumbô it usáng baguntor nak pinaka-mata-as ag rutó ay ida ingpakità sa akò kináng Bala-an nak Syudád it Herusalém nak nagbababâ halín sa langit, nak naghalín sa Diós. ¹¹ Kináng syudád ay punô it himayà it Diós nak nakakasilaw kag kislap tuyár sa mamahayong bató nak haspe, ag katutin-aw tuyár sa mamahayong salamín nak kristál. ¹² Kag pinaka-padér it syudád ay maramoy ag mata-as. Kalí ay inggwá it doseng pasuyurán nak di sará, nak ingbabantayan it doseng anghél, ag sa ibabaw it kináng mga pasuyurán ay nakasuyat kag ngayan it doseng anák ni Jacób nak imáw kag mga punò it mga Israelinhon. ¹³ Kadâ habig it padér ay inggwá't tatlóng pasuyurán: Tatló sa Subatan, tatló sa Sugbuhan, tatló sa Norte, ag tatló ra sa bandang Sur.^c ¹⁴ Kag pundasyón it kalíng padér it syudád ay inggwá it doseng mararagkong bató nak nakalihera, kung hari-ín nakasuyat kag ngayan it doseng apóstoles it kináng ingsisilíng nak Anák it Karnero.

¹⁵ Tungór ray sa anghél nak nagbibisaya sa akò, sidá ay di hudót nak buyawang pangasukoy pramas sukuyon kináng syudád ag kag padér, patí mga pasuyurán. ¹⁶ Gingsukoy it anghél kináng syudád ag kag habà it ap-át nak padér sa palibot ay pareho kadâ nagíng kwadrado. Ngani kag sukoy sa habà ag yapar, patí kag ta-as, ay ruháng libo ag ap-át nak gatós (2,400) kilometro bawat usá. ¹⁷ Masunór, ingsukoy ra nidá kag padér, ag kag ta-as it kalí ay sa-isentay-sa-ís (66) metro. Kag pangasukoy nak inggamit it kináng anghél ay pareho sa pangasukoy nak inggagamit it tawo. ¹⁸ Kalíng padér ay humán sa mamahayong bató nak haspeng berde ag kag syudád ay humán sa purong buyawan nak nagririlág tuyár sa magandáng klase it salamín. ¹⁹ Kag bawat pundasyón nak mararagkò ay nadedesinyuhán it iba't-ibáng klase it mamahayong bató. Kag unang bató ay haspe nak berdi, kag pangruhá ay sapirong makutom nak asúl, kag pangtatló ay kalsedonya nak berdi, kag pang-ap-át ay

^c21:12-13 Basaha ra kag Ezekiel 48:30-35.

esmeralda nak makutom nak berdi, ²⁰ kag panglimá ay sardonika nak puyá, kag pang-an-óm ay karnelya nak puya ra, kag pangpitó ay krisolito nak ruyáw, kag pangwayó ay berilo nak tuyár sa tangkalí it kulay, kag pangsidám ay topasyo nak ruyáw, kag pangsampuyò ay krisoprasyo nak berdi, kag pang-onse ay hasinto nak puyá, ag kag pangdose ay amatista nak kulay-ubi. ²¹ Kag sará it bawat usá sa doseng pasuyurán ay humán sa usáng marakóng perlas.^d Ag kag mga rayanán it syudád ay humán sa purong buyawan tuyár sa katutin-aw nak salamín.

²² Namalayan nakò kalíng syudád ay wayâ Templo kumo rahâ permi kag Gino-ong Diós nak imáw kag Makagagahom, ag kináng ingsisilíng nak Anák it Karnero. ²³ Buko-éy ra kinahangyán kag silak it adlaw ag hadag it buyan, dahil kalíng syudád ay mahahadagan it kahimaya-an it Diós, ka-ibahan kináng ingsisilíng nak Anák it Karnero nak imáw kag pay iwág rilí. ²⁴ Kag mga tawo halín sa tanáng nasyón sa kalibutan ay mapangabuhî sa kahadagan halín dilíng syudád. Ag aray-on ra it inra mga hari kag inra tanáng manggár rilí. ²⁵ Tanáng pasuyurán it syudád ay perming nakabukás, dahil waya-éy ninrá igsisirhi sa adlaw ag waya-éy ra it gab-í rilí. ²⁶ Aray-on it tanáng nasyón kag inra manggár ag tanáng ingtataw-an ninrá it balór rilíng syudád. ²⁷ Pero wayâ it abér ni-óng mga maya-in ag naghuhumán it kahuhudang mga butáng ag nagbabakák nak makakasuyór rilí, kundî katóng mga tawo yang nak kag inra mga ngayan ay nakasuyat sa libró it kináng ingsisilíng nak Anák it Karnero, kung hari-ín nakasuyat kag mga ngayan it katóng magkaka-inggwá it kabuhì nak wayá't katapusan.

22 ¹ Pagkatapos, ingpakità sa akò it anghél kag usáng subâ nak inghalinán it tubì nak nagtata-ó it kabuhì. Kalíng subâ ay katutin-aw tuyár sa mamahayong salamín nak kristál, ag kalí ay naghahalín sa trono it Diós ag raháng ingsisilíng nak Anák it Karnero. ² Nag-i-i-líg kalí sa tungâ it pinaka-mayapar nak rayanán it kináng syudád. Sa magkanyudong habig it kalíng subâ ay inggwá it mga punò nak nagtata-ó it kabuhì.^e Kalí ay nagbubunga it doseng beses sa suyór it usáng tu-ig, gustong bisayahon ay binuyan kag pagbunga. Ag kag inra rahan ra ay buyóng sa pagpa-ado sa mga

^d21:21 Nahanungór sa perlas nak halín sa usáng marakóng kayóg, kalí ay abáng maháy sa ibáng mga bansà. Kalí ay ingbabiligya it linibo, kung unang klase.

^e22:2a Henesis 2:9 ag 3:22.

tawo sa tanáng nasyón.^{f 3} Indi-éy ra sinrá maka-agom it abér ni-óng pagparusa it Diós.⁸ Ag kag trono it Diós ag kináng ingsisilíng nak Anák it Karnero ay mapermi sa inrá, kadâ kag mga sugu-ón it Diós ay maserbisyo sa Idá. ⁴ Makikitâ ninrá kag Ida uda, ag magíng kag Ida ngayan ay nakasuyat sa inra yupa. ⁵ Indi-éy rahâ maggab-í, ag buko-éy ra kinahangyán kag hadag it iwág ag silak it adlaw, kumo kag Gino-ong Diós kag imáw it nagtata-ó it kahadagan sa inrá. Ag sinrá kag magahóm bilang hari hastáng sa wayá't katapusan.

KAG KATAPUSÁN

⁶ Bag-ó nagsilíng ray kináng anghél sa akò, “Kalíng tanán nak akò ingbibisaya sa imo ay matu-or ag dapat patihan. Dahil kag Gino-ong Diós nak nagtata-ó it Ida Ispíritu pramas imáw it mapanguna sa isip it mga propeta it kató, Sidá ra kag nagparaya sa akò bilang Ida anghél nak magpa-ayám sa inró nak Ida mga sugu-ón kung ni-ó kag matutupár sa malip-ot nak panahón.”

⁷ Imáw kalí kag ingsilíng ni Hesús, “Muyati! Alisto kamó! Indi-éy marugay kag Akò pagbalik. Abáng buynas kag tawo nak nagsusunór sa ingpa-ayám it Diós dilíng libró.”

⁸ Akó nak si Juán kag imáw kag nakarungóg ag nakakitâ it kalíng mga nakasuyat dilí. Pagkarungóg nakò ag pagkakitâ, nagyuhór akó it pasobsob sa sikihán it kináng anghél nak nagpakitâ sa akò it kalí pramas dayawon tan-á sidá. ⁹ Pero ingpatungon nidá akó sa pagsilíng, “Ayâ! Bada-ey gi-humaná! Diós yang kag dapat ninrong dayawon! Sugu-ón ra akó Nidá pareho sa imó ag imo mga hali sa pagtu-o nak mga propeta, ka-ibahan kag tanáng mga nagsusunór sa nakasuyat dilíng libró.”

¹⁰ Ag nagpadayon sidá sa pagbisaya, “Ayâ gisarilina kalíng tungór sa ingpa-ayám nak imo ingsuyat dilíng libró, kumo sa malip-ot yang nak panahón kalí ay matutuparéy. ¹¹ Pag mag-abót kag oras nak kinâ, katóng naghíhimò it mga maya-in ag kahuhudang mga butáng, sinrá ay mapadayon gihapon sa paghimò it mga tuyár nak butáng. Pero katóng mga naghíhimò it mga ma-ado ag nagpapangabuhî sa bala-an nak parayan, sinrá ra ay dapat magpadayon sa pagpangabuhî sa tuyár nak parayan.”

¹² Ag ingsilíng ra ni Hesús, “Muyati! Alisto kamó! Indi-éy marugay kag Akò pagbalik. Ag sa Akò pagbalik, rayá Nakò kag mga kabadarán

^f22:2b Basaha ra kag Ezekiél 47:12.

⁸22:3 Henesis 3:17-19.

nak ipana-ó sa bawat usá sa inró, kumporme sa intro binuhatan.

¹³ Akó kag ingsisilíng nak Alpa ag Omega,^h dahil Akó kag Una ag kag Hulí. Akó ra kag Ka-una-unahan ag kag Katapusán.”

¹⁴ Abáng buynas katóng pay perming naglalabá it inra mga barò pramas magíng putí. Kag inra mga salâ ay napaya-éy kadâ magkaka-inggwá sinrá it karapatán nak magsuyór sa pasuyurán it kináng syudád ag magka-on it bunga halín sa punò nak nagtata-ó it kabuhì. ¹⁵ Pero katóng mga naghìhimò it maya-in nak ingpapatuyar sa madupít nak irò, sinrá ay indî makasuyór rahâ. Ag katóng ibá ra tuyár sa mga manug-amulít ag albularyo, mga nag-u-ubáy sa bukò inra sariling asawa, mga mamamatáy tawo, mga nagdadayaw sa mga dios-diosan, mga mahilig magbinakák ag magpangluko, sinrá ay indî ra makasuyór raháng syudád.

¹⁶ Ag ingsilíng pa ni Hesús, “Akó nak si Hesús kag nagparaya raháng anghél pramas kamóng mga nagtutu-o sa Akò sa iba't-ibáng banwa ay ma-ayamán kag tungór rilíng matatabò. Matu-or talagá nak Akó katóng ingpapa-abot nak inanak halín sa linya ni Haring David, nak ingsisilíng rang Talà sa Aga.”

¹⁷ Nagsisilíng kag Ispírito Santo ag Ida mga sinakupan nak ingpapatuyar sa kabading akasayón raháng ingsisilíng nak Anák it Karnero, “Maléy kamó!” Tanán nak nakakarungóg ay dapat magsilíng ra it, “Maléy kamó!” Kung sin-o man kag na-u-uhaw, sidá ay dapat magsu-or agór ma-inóm it tubì nak nagtata-ó it kabuhì. Ag kalíng tubì ay wayá't badar.

¹⁸ Imáw kalí kag Akò pa-andam sa abér si-ó nak nakakarungóg sa ingpa-ayám it Diós nak Ida ra ingpasuyat rilíng libró: Kung si-o man kag magrugang sa nakasuyat dilí, kag Diós ra ay marugang sa pagparusa sa ida it mga pagpahirap nak nakasuyat dilíng libró.

¹⁹ Patí kung sin-o man kag magbawas sa ingpa-ayám it Diós nak Ida ra ingpasuyat rilí, kag Diós ra ay mabawì it karapatán sa ida nak magsuyór rahâ sa Bala-an nak Syudád agór magka-on it bunga halín sa punò nak nagtata-ó it kabuhì, kumporme sa nakasuyat nak ingpa-ayám dilíng libró.

²⁰ Sidá nak nagpapamatu-or nak kalíng tanán ay imáw kag nagsisilíng, “Matu-or, indi-éy marugay, mabálíkéy Akó.”

^h22:13 Kag “Alpa” kag unang litra it alpabeto sa bisayang Griyego, ag kag “Omega” kag hulíng litra it inra alpabeto. Basaha ra kag Pahadag 1:8 ag 21:6.

Kadâ tanán kitá ay masilíng, “Kabáy pa! Magbálikéy nak gadór Ikáw, Gino-ong Hesús!” ²¹ Kabáy pang mapasa-inrong tanán kag kalu-oy it atò Gino-ong Hesús.